

Novembernota 2023

Gemeente Heerlen

Inhoudsopgave

1. Bestuurssamenvatting	4
2. Leeswijzer	6
3. Ontwikkelingen	7
4. Novemhernota 2023	10
5. Ontwikkelingen per programma	14
5.1 Toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting per programma	15
5.1.0 Bestuur en Ondersteuning	16
5.1.1 Veiligheid	20
5.1.2 Verkeer en Vervoer	21
5.1.4 Onderwijs	22
5.1.5 Sport, cultuur en recreatie	23
5.1.6 Sociaal Domein	24
5.1.7 Volksgezondheid en Milieu	26
5.1.8 Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing (VHROSV)	27
6. Bedrijfsvoering	28
6.1 Reeds genomen besluiten	28
6.2 Post onvoorzien	28
6.3 Vacatureruimte	29
6.4 Ziekteverzuim	29
6.5 Inhuur derden	31
7. Budgettaire neutrale begrotingswijzigingen	32
Bijlagen	33
1.0 Budgettaire neutrale begrotingswijzigingen op kernthemaniveau	33
2.0 Budgettaire neutrale begrotingswijzigingen - detail	37

1. Bestuurssamenvatting

Voor u ligt de novembernota van het begrotingsjaar 2023. In deze nota kijken we terug naar het tweede en derde kwartaal. In de laatste tussenrapportage, de zomernota, moesten wij u een saldo voorleggen van € 3,8 miljoen negatief. In deze rapportage laten wij een saldo zien van € 5 miljoen nadelig. De voornaamste tegenvallers ten opzichte van de zomernota worden onder andere veroorzaakt door een nadelige bijdrage die wij moesten doen aan Xonar (€ 2,6 miljoen) en het niet gecompenseerde deel van de energietoeslag (€ 1 miljoen). Daarnaast zijn er een aantal kleinere voordelen in deze novembernota in de vorm van de mei- en septembercirculaire met € 0,7 miljoen voordeel, de compensatieregeling voogdij met € 0,96 miljoen voordeel en de vergoeding kosten waterschade met een voordeel van € 0,55 miljoen. Ook is er tussentijds een voordeel behaald van € 7,4 miljoen dat gebruikt is om de begroting van 2024 sluitend te maken. We melden bij deze novembernota specifiek de negatieve ontwikkelingen met het oogpunt op duidelijke toelichting voor de rechtmatigheid. We zien daarnaast dat zich op de diverse kernthema's meer voordelen voordoen dan dat we rapporteren, waardoor we verwachten dat het resultaat bij de jaarrekening op nihil uitkomt.

Een hoogtepunt in het tweede en derde kwartaal van dit jaar was de officiële opening van het Raadhuis en het stadskantoor. Dit vond plaats tijdens het openingsweekend van Cultura Nova eind augustus. De opening bestond uit een aantal onderdelen zoals een groots theaterspektakel op straat, een architectuur symposium en een expo over Frits Peutz. 75 jaar geleden stond de opening van het Raadhuis symbool voor een regio die de wederopbouw van Nederland voor zijn rekening nam en zich tegelijkertijd wentelde in voorspoed, modernisme en optimisme. In feite geldt hetzelfde sentiment ook voor de recente restauratie van het Raadhuis en de keuze voor Francien Houben als architect van het nieuwe stadskantoor. Wederom is er het gevoel dat we midden in een wederopbouw zitten. Wederom voelen wij een positieve vibe en optimisme in de stad. Heerlen trok zichzelf aan de haren uit de modder en dat smaakt in de jaren die voor ons liggen naar nog veel meer.

Maar wij kunnen het niet alleen. En juist op dat onderdeel maken wij ons zorgen. Het rapport 'elke regio telt' dat aan het begin van het jaar het licht zag was meer dan duidelijk: de regio telt onvoldoende mee. Het rapport adviseert het kabinet de reguliere beleids- en investeringslogica te herijken, te investeren in langjarige en substantiële programma's voor regionale ontwikkeling en te werken aan een vitale relatie tussen regio's en rijksoverheid. In een reactie op het onderzoek onderschreef het kabinet weliswaar de conclusies van het onderzoek, maar de troonrede van 19 september jl. was aanleiding voor ons om openlijk onze verbazing uit te spreken over het feit dat er niet expliciet gewezen werd op de specifieke problematiek én de kansen in de regio's. Als voorzitter van de regio Parkstad heeft onze burgemeester dit signaal meteen overgebracht in Den Haag.

Een terugblik in vogelvlucht naar het tweede en derde kwartaal van dit jaar.

Tijdens het zomerreces werd bekend dat het Zuyderland-ziekenhuis plannen heeft om de spoedeisende hulp én de ziekenhuisbedden weg te halen uit Heerlen en onder te brengen in het Zuyderland in Sittard-Geleen. Dat is naar onze mening ongelofelijk slecht nieuws voor de regio. Daarom hebben de gezamenlijke politieke partijen uit de gemeenteraad van Heerlen zich georganiseerd in de Ziekenhuisalliantie. De gemeenteraden van Brunssum, Landgraaf, Kerkrade, Voerendaal, Simpelveld, Gulpen-Wittern & Vaals sloten zich ook aan bij deze Ziekenhuisalliantie. Op 23 september jl. vond een protestmars plaats waaraan enkele duizenden mensen deelnamen.

In de afgelopen periode namen wij het besluit om het voormalig terrein Oranje-Nassaumijn weer tot bloei te brengen. Van de 51.000 m² braakliggend terrein gaan we een aantrekkelijke, parkachtige omgeving maken. Deze plek, ooit het hart van de Heerlense mijnindustrie, komt hiermee opnieuw tot leven. In dit park komen in de toekomst allerlei functies samen: onderwijs, urban sports, parkeren, kunst en evenementen.

In de Heerlense binnenstad hebben we een oproep gedaan om samen met eigenaren gevels mooier te maken. Bij deze eerste oproep komen twaalf gevels in aanmerking.

In de zomer hebben we het Raadhuisplein omgetoverd tot 'Park Romana', een groene oase in het centrum waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, verblijven en spelen. Als voorloper op de definitieve inrichting hebben we het plein ingericht met bomen, struiken, speelse elementen en sfeerverlichting. Na dit pop-up project worden alle materialen en het groen hergebruikt.

We hebben het besluit genomen om een nieuwe bewaakte fietsenstalling aan de Parallelweg 2/2a in te richten met ruimte voor 800 (elektrische) fietsen en bakfietsen. Het wordt een aantrekkelijke, ruime en open fietsenstalling waar het gebruik van kleuren en lichtlijnen centraal zullen staan.

In het kader van klimaatadaptie startten wij in 2022 met het planten van 1000 bomen. In april van dit jaar werd de mijlpaal bereikt en konden wij de 1000ste boom planten. We hebben in dit project steeds plekken gezocht waar de bomen het hardste nodig waren. Ook inwoners met ideeën voor een goede plek konden dit aan ons doorgeven.

Hoensbroek verdient een aantrekkelijk hart. In september hebben we daarom een startnotitie vastgesteld voor de aanpak van Hoensbroek Centrum. Nu pakken we door en gaan samen met bewoners, ondernemers en andere stakeholders aan de slag om te komen tot een breed gedragen ontwikkelperspectief en de uitvoering daarvan. Op dit moment zijn wij bezig met het aantrekken van een kwartiermaker, om vervolgens in het eerste kwartaal van 2024 met de betrokkenen in het gebied het gesprek aan te gaan.

Voor de inwoners van Heerlen en Parkstad maakten wij het in de afgelopen periode mogelijk om een serie gratis webinars te volgen over het energiezuiniger maken van de eigen woning. De noodzaak om te verduurzamen is immers nog nooit zo dringend geweest. Deze methodiek is succesvol en smaakt naar meer.

In de afgelopen periode gingen we in Zuid-Limburg onder aanvoering van de centrumgemeenten Heerlen, Sittard-Geleen en Maastricht nog steviger inzetten op een grens overstijgende arbeidsmarkt. Dat is nodig, omdat de vraag naar specifieke vakkrachten en internationale kenniswerkers toeneemt. De drie gemeenten maken voor deze aanpak in 2023 ruim een miljoen euro vrij. Hiermee wordt de dienstverlening aan expats en grenswerkers geïntensiveerd. Ook wordt de bemiddeling van inwoners uit de Euregio Maas Rijn naar werk over de grens verbeterd. De bedrijven Medtronic, Abbott en Boston Scientific starten onder de naam 'Medlands Parkstad' een meerjarige samenwerking met de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Stadsregio Parkstad om de medische sector in de regio te versterken. Aantrekkelijk zijn voor talent om in de sector te werken staat voorop binnen deze samenwerking. In het voorjaar 2024 moet er een meerjarig programma gereed zijn waarin de thema's imago/communicatie, onderwijs, arbeidsmarkt en infrastructuur verder zijn uitgewerkt. Ook worden andere bedrijven in Parkstad uitgenodigd om bij de samenwerking aan te sluiten, evenals onderwijsinstellingen en organisaties op het vlak van arbeidsmarkt. De partijen opteren hierbij voor een meerjarige samenwerking.

Eind juli zijn de burgemeesters in Parkstad gezamenlijk in beroep gegaan tegen het regionaal beleidsplan politie Limburg. Immers, het plan betekent fors minder politiecapaciteit in een gebied dat al kwetsbaar is en kampt met verhoogde veiligheidsrisico's. Alle 7 regiogemeenten moeten zodanig inleveren op de beschikbare politiecapaciteit dat de veiligheidsopgaven niet meer haalbaar zijn. Dit terwijl de uitvoering van basale politietaken in dit gebied nu al onder hoge druk staat.

Het college heeft besloten om vanaf 1 oktober aan alle inwoners van Heerlen van 65 jaar en ouder, een abonnement op de Bibliotheek te verstrekken. Het gaat om een volwaardig abonnement met mogelijkheden als boeken lenen, gebruik maken van de computer, toegang tot duizenden e-books, luisterboeken, tijdschriften en cursussen.

Na maanden van voorbereiding stonden in september de Grote Graafdagen van Heel Heerlen Graaft voor de deur. Meer dan 150 vrijwilligers stroopten hun mouwen op om samen met bewoners van het Romeins Kwartier, studenten en archeologen op zoek te gaan naar resten uit de Romeinse tijd. De eerste vondsten zijn veelbelovend. Er is tijdens het grote graafweekend een schat aan informatie over de geschiedenis van het Romeins kwartier verzameld.

2. Leeswijzer

In deze Novembernota zijn de afwijkingen opgenomen ten opzichte van de programmabegroting 2023.

In hoofdstuk 3 komt de ontwikkeling tot uiting (niet direct financiële impact). In hoofdstuk 4 staat de prognose weergegeven. Dit betreft de huidige prognose tot ultimo 2023. Deze is toegelicht per programma in hoofdstuk 5.

In hoofdstuk 6 zijn relevante aspecten rondom de bedrijfsvoering opgenomen. Tevens worden hier de concern brede afwijkingen en toelichtingen getoond.

In het laatste hoofdstuk (7) zijn de budgettair neutrale begrotingswijzigingen verwerkt.

In de tabellen worden de lasten gepresenteerd met een - en de baten met een +. Indien er een - bij baten staat, betekent dat minder baten; dus een nadeel.

In de tabel prognose worden afwijkingen gekenmerkt met een I of S. Een I staat voor incidenteel, een S staat voor structureel.

3. Ontwikkelingen

In dit hoofdstuk komen zowel de inhoudelijke en beleidsmatige ontwikkelingen in relatie tot onze begroting 2023 tot uiting (indien aanwezig).

Zwembad Hoensbroek

In september 2022 zijn de eerste renovatiewerkzaamheden gestart. Na de start zijn er diverse aanpassingen geweest ten aanzien van onder andere de installaties in verband met het aansluiten op Mijnwater. Dit heeft ook impact op de bestaande technische ruimten en daarmee ook op de brandcompartimentering. Het realiseren van de oorspronkelijk, in 1994, vergunde brandscheidingen is niet meer mogelijk. Er is dus een nieuw brandveiligheidsontwerp opgesteld met een nieuwe indeling van de brandcompartimenten. Deze ingreep leidt naar verwachting tot extra kosten van zo'n € 1,25 miljoen op het krediet voor de verbouwing van Zwembad Hoensbroek. Daarnaast gaat de gemeente naar aanleiding hiervan ook bezien in hoeverre er extra compensatie nodig is ten behoeve van exploitatieschade als gevolg van een langere renovatieperiode.

Maatschappelijke opvang/Beschermd wonen

Vanwege de onvoorziene hoge instroom bij het loket opvang en beschermd wonen, loopt de wachtlijst op waardoor de burger langer moet wachten op passende ondersteuning en de wettelijk gestelde termijnen niet behaald worden. Om hierop in te kunnen spelen en de wachtduur te verkorten wordt gekeken welke extra inzet gedaan kan worden, hierin wordt afgestemd met Mondriaan als penvoerder van het samenwerkingsverband Beschermd Thuis Parkstad. Aanvullend zetten we regionaal in Parkstad meer in op preventie gericht op het voorkomen van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Dit loopt door in 2024.

Ontheemden Oekraïne

De voortdurende oorlog in Oekraïne zorgt voor een aanhoudende instroom van ontheemden naar Nederland. De verwachting is dat dit op korte termijn niet zal veranderen.

Ten aanzien van 2023 kan vermeld worden dat de bekostiging meer dan dekkend is. Het restant wordt gebruikt voor tegenvallers die zich (mogelijk) voordoen in 2023 en 2024. Zo is bijvoorbeeld de nieuwe bekostigingsregeling 2024 nog niet bekend. Wanneer deze significant lager zou uitvallen dan dit jaar, zullen deze middelen aangesproken worden. Mocht blijken dat we de middelen niet geheel nodig hebben, kunnen deze alsnog vrijvallen.

Energietoeslag

Voor het uitkeren van de energietoeslag aan huishoudens met een inkomen tussen 120% en 130% van de bijstandsnorm, is eind 2022 door de Raad € 2 miljoen aan budget vrijgemaakt uit de algemene reserve (Raadsvoorstel BWV-22002062).

Van dit bedrag resteert nog € 1,1 miljoen.

De huishoudens met een inkomen tussen 120% en 130% van de bijstandsnorm krijgen ook dit jaar een energietoeslag ter hoogte van € 800.

Het resterende bedrag is voldoende om de te verstrekken toeslag en uitvoeringskosten hiervan te dekken.

Nieuwbouw St. Janscollege

Het nieuwe schoolgebouw van het St. Janscollege is inmiddels opgeleverd. Tot maart/april '24 zullen de werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van het buitenterrein alsmede de sloop van het nog resterende oude gebouw plaatsvinden.

Vanwege de volgende oorzaken zijn de kosten hoger dan het beschikbare budget:

- Prijsstijgingen gedurende de bouw door onrustige/onzekere marktcondities;
- Vertragingskosten/bouwtijdverlenging door beperkte beschikbaarheid van bouwmaterialen;
- Wijzigingen/prijsstijgingen constructie/brandwerendheid /waterhuishouding.

Met deze overschrijding is al rekening gehouden middels dekking uit het krediet voor prijsstijgingen. De eindafrekening zal medio 2024, na afronding van het gehele project, worden opgemaakt waarna wij de gemeenteraad zullen informeren.

Parkstadroute

De begroting Parkstadroute dateert van 2017 en is tot 2022 niet meer bijgesteld. De bijstelling in 2022 was het gevolg van mondiale ontwikkelingen en gericht op hoge inflatie en kosten indexering. Destijds is aangegeven dat dit mogelijk niet voldoende is. Nadien hebben wij verdere meerkosten geconstateerd, onder meer door stagnatie door uitspraak van de Raad van State in het kader van stikstof. In totaal heeft dit geleid tot een tekort van € 850.000. Voor de afdekking van nog te maken (meer)kosten die in 2024 nog gaan komen, wordt nog een raadsvoorstel aan uw raad voorgelegd.

Huurindex gemeentelijk vastgoed

In 2023 is een korting op de huurindex van gemeentelijk vastgoed geregeld. Deze korting is formeel geregeld middels het raadsbesluit Compensatie Energiekosten (BWV-22002150). Dit besluit hield in dat de huurindexering (14,5%) die in januari 2023 zou worden doorgevoerd naar beneden is bijgesteld naar 2,4%.

De werking van de huurkorting zou slechts over de duur van 2023 van kracht zijn waardoor in januari 2024 de 'oude huur met indexcijfer 14,5%' opnieuw geïndexeerd gaan worden met het nog te bepalen indexcijfer.

Deze doorrekening zal bij huurders een dermate grote financiële impact hebben dat dit grote onrust tot gevolg heeft en mogelijk de bedrijfsvoering van de huurders ernstig kan verstoren. Daarom consolideren we de huidige huur incl. de huurkorting tot het basis huurtarief waar de opvolgende indexering uit berekend wordt.

Het betreft al het gemeentelijk vastgoed dat verhuurd wordt aan derden, dat momenteel een huurkorting geniet en dat als indexdatum 1 januari 2024 wederom wordt bijgesteld volgens de CPI indexering.

Investerings onderwijshuisvesting

De werkzaamheden aan kindcentrum Tarcisius zijn afgerond binnen de bestaande budgetten. Na afrekening blijft er nog een bedrag van € 500.000 over. Dit bedrag zetten wij in voor de vergroening van schoolpleinen in Heerlen.

4. Novemhernota 2023

In deze Novemhernota tonen wij het saldo ultimo 2023 ten opzichte van de begroting 2023. Daarmee geeft de Novemhernota voornamelijk inzicht op de financiële afwijkingen. In voorgaande P&C-producten hebben wij al verbeteringen doorgevoerd, door ook op het gebied van beleidsontwikkeling, inzichtelijkheid en duiding afwijkingen, verheldering te geven.

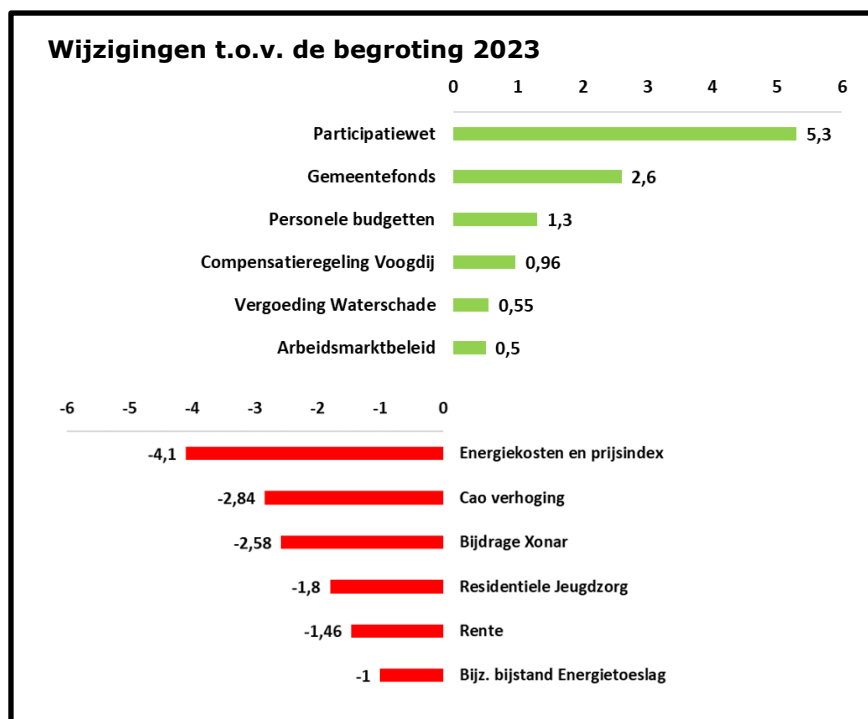
De toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de programmabegroting komen in hoofdstuk vijf aan de orde. Voor de leesbaarheid hebben we de bedragen afgerond op duizendtallen, met uitzondering van de in de bijlage opgenomen bedragen. Hierdoor kunnen mogelijk afrondingsverschillen ontstaan.

Onderstaande tabel geeft het saldo weer.

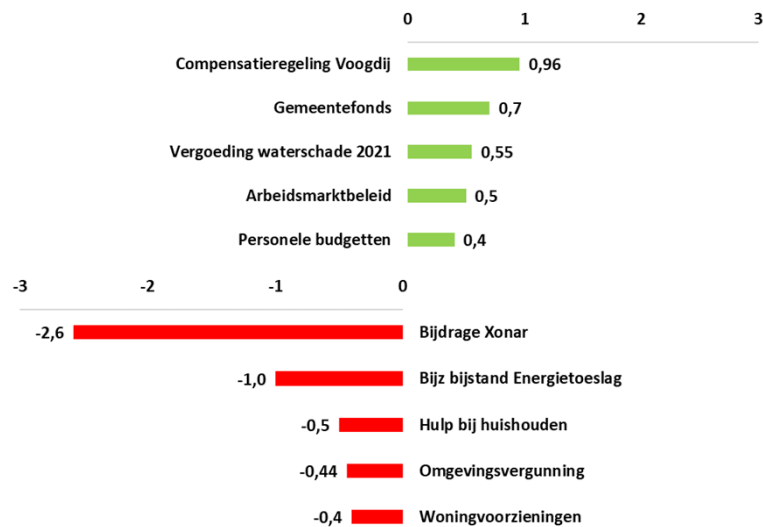
Programma / onderwerp	Prognose novemhernota 2023
Algemeen alle kernthema's	-4.135.000
0. Bestuur en Ondersteuning	-810.000
1. Veiligheid	-560.000
2. Verkeer en Vervoer	20.000
3. Economie	-
4. Onderwijs	-275.000
5. Sport Cultuur en Recreatie	269.000
6. Sociaal Domein	487.000
7. Volksgezondheid en Milieu	88.000
8. VHROSV	-80.000
Totaal	-4.996.000

Bedragen x € 1

In onderstaande grafische weergave geven wij inzicht in de grootste mutaties ten opzichte van de primitieve begroting en op de volgende pagina ten opzichte van de zomernota 2023:

Wijzigingen t.o.v. de zomernota 2023

* In miljoenen euro's.

Ten tijde van de zomernota 2023 melden wij uw raad een nadeel van € 3,8 miljoen. In diezelfde raadsvergadering werd de raad ook geïnformeerd over de uitkomsten van de meicirculaire 2023 (registratie: BWV-23002563) die een voordelig resultaat toonde van € 0,3 miljoen bovenop de eerdere circulaire van september 2022 en december 2022 van € 1,9 miljoen. Inmiddels zijn de effecten van de septembercirculaire berekend en deze bedragen € 0,38 miljoen. Gezamenlijk een voordelig effect van € 2,6 miljoen als onderdeel van deze Novembernota. Na de behandeling van de novembernota in de raad en de analyse van de meicirculaire zijn er nog voordelen te melden die wij hebben gebruikt voor het sluitend maken van de begroting 2024, waaronder voordelen BUIG en Beschermd Wonen en een aantal overige posten, die optellen tot € 7,4 miljoen. Deze posten zijn overgeheveld van 2023 naar 2024 middels de reserve reeds genomen besluiten (zie ook de korte toelichting in hoofdstuk 6.1). Gezien het neutrale effect van het voordeel (als gevolg van storting in de reserve) is deze niet opgenomen in de financiële tabel hierboven en in de tabel grootste afwijkingen na de zomernota. Vanuit het oogpunt op rechtmatigheid melden wij de negatieve ontwikkelingen specifiek, al zien we dat zich op de diverse kernthema's meer voordelen voordoen, waardoor we verwachten dat het resultaat bij de jaarrekening op nihil uitkomt.

Het saldo bij deze novembernota en de geïnventariseerde risico's geven daarmee geen reden tot het direct ingrijpen met beheersmaatregelen op de gemeentelijke financiën, maar vergen zoals eerder ook al aangegeven wel reden tot alertheid. De invloeden van buitenaf, zoals de oorlogen in Oekraïne en het Midden-Oosten beïnvloeden de economie, denk aan inflatie, vraag en aanbod, producttekorten, welke resulteren in hogere materiële kosten en energiekosten, deze zullen ook naar de toekomst toe nog volatiel zijn en invloed hebben op de gemeentelijke cijfers.

Het saldo van de programma's bij de novembernota telt op tot € 5 miljoen nadeel, de programma's waar de meeste afwijkingen te melden zijn in de novembernota betreffen programma 0. Bestuur en Ondersteuning en programma 6. Sociaal Domein, die lichten wij hierna toe. In het algemeen melden wij, door de inzichten uit de afrekeningen over 2022 en de eerste afrekeningen 2023, dat de energiekosten (€ 3,5 miljoen) en de prijsindexeringen (€ 0,6 miljoen) ook flink van invloed zijn op onze gemeentelijke prognose.

In programma 0. Bestuur en Ondersteuning bestaan de afwijkingen uit de circulaire die na de vaststelling begroting 2023 hebben plaatsgevonden. Middels deze meldingen is het saldo, zoals gemeld in de raadsinformatiebrief van juni en de doorrekening gemeentefonds septembercirculaire, € 2,6 miljoen voordeel die nu is meegenomen in de forcecast. Tevens zijn de cao (nadeel € 2,8

miljoen) en de personele budgetten (waaronder secundair budget) geanalyseerd en dit levert een voordeel van € 1,3 miljoen op. Verder valt nog te melden dat de vergoeding van Waterschade die in 2021 is geleden vergoed is aan Heerlen (€ 0,55 miljoen). Als laatste melden we nog de toenemende rente die resulteert in een fors nadeel (€ 1,5 miljoen). De overige verschillen in programma 0. tellen op tot € 1 miljoen nadeel.

In programma 6. Sociaal Domein zijn de volgende grote afwijkingen te melden; er is een voordeel te melden op de Participatiewet/BUIG budget waar het voorlopige budget BUIG is bijgesteld. Eind september is het definitieve BUIG budget 2023 gepubliceerd, deze bedraagt voor onze gemeente € 72,2 miljoen. Op basis van de meest actuele prognoses over de uitgaven, prognosticeren we per saldo een voordeel van € 5.4 miljoen. Een andere grote negatieve verwerking is te melden door de recente besluitvorming 'bijdrage Xonar'. In de raadsvergadering van september j.l. is besloten om € 2,58 miljoen (nadeel) bij te dragen aan Xonar. Een ander recente ontwikkeling is de compensatie energietoeslag voor 2022 (nadeel € 1 miljoen); eerder is uitgegaan van compensatie van het tekort door het Rijk, nu blijkt dat er geen compensatie komt. Daarnaast nog de residentiële Jeugdhulp waarbij de landelijke trend is dat de toename kosten van de jeugdhulp stijgen, dit is ook in Heerlen zichtbaar (€ 1,8 miljoen nadeel). Daartegenover staat nog een voordeel van € 0,96 miljoen als gevolg van compensatieregeling voogdij, in de meicirculaire 2023 zijn de definitieve bedragen per gemeente bekendgemaakt, voor onze gemeente per saldo een financieel voordelig effect in 2023. De overige mutaties tellen op tot € 0,5 miljoen nadelig.

5. Ontwikkelingen per programma

In dit hoofdstuk komen de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 aan de orde. Indien een kernthema niet voorkomt in dit hoofdstuk, dan zijn er geen, danwel geringe afwijkingen ten opzichte van de lopende begroting te melden. In paragraaf 5.1 komt de prognose van financiële ontwikkelingen per programma aan bod, deze posten zijn onvermijdelijk.

Programma	Kernthema	Onderwerp	Novembernota 2023	I/S
Algemeen alle kernthema's		Prijsindexering	-635.000	S
		Energiekosten	-3.500.000	S
0. Bestuur en Ondersteuning		Verkiezingen	-200.000	I
	0. KT Dienstverlening		-200.000	
		Bijdrage PIT	-130.000	S
		Dividend BNG	93.000	I
		Dividend Enexis	246.000	I
		Drukwerk	-95.000	S
		Gemeentearchief	-200.000	I
		Gemeentefonds	2.615.000	S
		ICT Licentiekosten	-200.000	S
		Lasten en baten gemeentelijke belastingen	-200.000	I
		Onderhoudskosten ambtenarenhuisvesting	-140.000	S
		OZB inkomsten	300.000	I
		Parkeerboetes	-175.000	I
		Rente	-1.460.000	S
		Cao	-2.840.000	S
		Personele budgetten	1.298.000	I
		Vergoeding rijk Waterschade 2021	550.000	I
		Programmanagers	-163.000	S
	Bijdrage HCL	-59.000	I	
	Vennootschapsbelasting	-50.000	I	
	0. KT Middelen en heffingen		-610.000	
	1. Veiligheid		Veiligheidsregio	-510.000
1. KT Crisisbeheer		-510.000		
		Handhavingssw erkzaamheden	-50.000	I
1. KT Veiligheid		-50.000		
2. Verkeer en vervoer		Openbare verlichting	150.000	I
		PG Heerlerheide Kosten van beheer	-130.000	I/S
		Kosten en opbrengsten Nutsbedrijven	PM	I
	2. KT Wegen, straten en pleinen		20.000	
4. Onderwijs		Leerlingenvervoer	-150.000	I
		Onderwijshuisvesting	-125.000	I
	4. KT Onderwijs		-275.000	
	5. Sport Cultuur en Recreatie		Cluster cultuur Vastgoed	179.000
5. KT Cultureel erfgoed		179.000		
		Cultuur	100.000	I
5. KT Cultuur		100.000		
		Binnensportaccommodaties	90.000	I
		Brede maatschappelijke voorziening	-100.000	I
5. KT Sport		-10.000		
6. Sociaal Domein		Sociale Werkvoorziening	500.000	I
	6. KT Arbeidsmarktbeleid		500.000	
		Minimabeleid Individueel inkomens toeslag Lasten	-100.000	I
		Minimabeleid Fit & Fun	-100.000	I
		Minimabeleid Wet kinderopvang	200.000	I
		Energietoelage 2022	-1.000.000	I
		Participatiewet BIJG	5.353.000	I
	6. KT Inkomensondersteuning		4.353.000	
		Jeugd	-3.449.000	I
		JENS	PM	I
	6. KT Jeugdzorg		-3.449.000	
		Vreemdelingen	250.000	I
	6. KT Sociale basisvoorzieningen		250.000	
		Hulp bij huishouden	-500.000	I
		Maatschappelijke ondersteuning	-417.000	I/S
		Wmo vervoersvoorziening - Ommbuzz	150.000	I
		Woningvoorzieningen	-400.000	I
		GGD	PM	I
		6. KT Volwassenen maatwerkvoorzieningen		-1.167.000
	7. Volksgezondheid en Milieu		Basispakket RD4	125.000
Bodembeheer WWB			-137.000	I
RUD			100.000	I
7. KT Duurzaamheid, afval, riool, milieubeheer		88.000		
8. VHROSV		Baten Omgevingsvergunningen	-440.000	I
		Programma Heerlen Noord	360.000	I
	8. KT Ruimtelijke ordening		-80.000	
Totaal			-4.996.000	

Bedragen x €1

5.1 Toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting per programma

In deze paragraaf komen de financiële ontwikkelingen per programma aan bod.

De structurele (S) afwijkingen hebben een meerjarig effect op onze begroting, incidentele (I) afwijkingen hebben betrekking op 2023 of zijn vanaf 2024 opgenomen in de Begroting 2024. Daarnaast is het nog het vermelden waard dat veel van de posten al benoemd zijn in de zomernota 2023 en hier enkel zijn opgenomen om de totaalaansluiting te krijgen met de afwijkingen op totaalniveau.

Algemeen afwijkingen die gelden voor meerdere kernthema's:

Prijsindexering Onderhoud openbare ruimte -/- € 625.000

In de eerder afgesloten contracten was rekening gehouden met een prijsindex van ongeveer 8%, gerekend vanaf 2021. Inmiddels blijkt dat deze prijsindex niet reëel is en dat er waarschijnlijk rekening moet worden gehouden met een marktconforme prijsindex van ongeveer 24%.

Ingeval deze kosten gedekt worden vanuit de exploitatie, kan dat het risico met zich meebrengen dat er ingeleverd moet worden op het kwaliteitsniveau.

Energiekosten -/- € 3.500.000

De afrekeningen van diverse locaties over 2022 zorgt ervoor dat we een beeld krijgen van de invloed op energieprijzen voor 2023. Daarnaast zien we de eerste afrekeningen over 2023 binnendruppelen en kunnen we de effecten daarvan vertalen naar een prognose over 2023. Hierdoor stellen we de budgetten van de energiekosten die diverse kernthema's raken bij met € 3,5 miljoen.

5.1.0 Bestuur en Ondersteuning

Kernthema Dienstverlening

Verkiezingen -/- € 200.000

Er wordt geen extra financiering vanuit het Rijk beschikbaar gesteld voor de Tweede Kamerverkiezing 2023.

Kernthema Middelen en Heffingen

Bijdrage PIT -/- € 130.000

De verwachte kosten van Parkstad-IT stijgen voornamelijk door hogere loonkosten als gevolg van Cao-afspraken en een groter aantal IT-gebruikers.

Dividend BNG € 93.000

Voor de dividenduitkering van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is conform het advies van de provincie Limburg in de begroting 2023 rekening gehouden met een bedrag van € 968.600 dividend (€ 2,28 per aandeel). Over 2022 bedraagt de dividenduitkering € 1.062.000 (€ 2,50 per aandeel) en is er een voordeel ten opzichte van de begroting.

Dividend Enexis € 246.000

Voor de dividenduitkering van Enexis is conform het advies van de provincie Limburg in de begroting 2023 rekening gehouden met een dividend van € 155.925 (€ 0,50 per aandeel). De daadwerkelijke dividenduitkering in 2023 betreft deels dividend uit gewone bedrijfsvoering (€ 194.115) en is deels het gevolg van het incidentele verkoopresultaat Fudura B.V. (€ 208.300). Dit resulteert in een voordeel dividend Enexis ten opzichte van de begroting 2023.

Drukwerk -/- € 95.000

De kosten voor drukwerk in 2023 zijn gestegen vanwege hogere uitbestedingskosten aan externe repro's en het uitblijven van de verwachte daling in drukwerkvolume als gevolg van digitalisering.

Gemeentearchief -/- € 200.000

De verhuizing van het gemeentearchief van Echt naar Heerlen blijkt duurder te zijn dan oorspronkelijk begroot.

Gemeentefonds € 2.615.000

De septembercirculaire is gebaseerd op de Miljoenennota 2024 van het demissionaire kabinet-Rutte IV. De uitkering van het gemeentefonds wordt aangepast op basis van ontwikkelingen binnen de rijksbegroting, actualisatie van (verdeel)maatstaven, taakmutaties en wijzigingen van integratie- en decentralisatie-uitkeringen. De circulaire bevat informatie over de nieuwe financieringssystematiek vanaf 2027 en een actualisatie van het LPO-acces op basis van de Miljoenennota 2024. De circulaire is te vinden via septembercirculaire-gemeentefonds-2023.

Gezien het korte tijdsbestek tussen het verschijnen en uitwerken van de circulaire en de afronding van de begroting 2024 is de septembercirculaire niet verwerkt in onze meerjarenbegroting. In de volgende tabel wordt het financiële effect van de septembercirculaire 2023 voor Heerlen ten opzichte van de meicirculaire weergegeven.

Septembecirculaire 2023	Bedragen * € 1.000				
	2023	2024	2025	2026	2027
Algemene uitkering	-924	1.842	1.106	638	4.916
BTW-compensatiefonds	1.090	-	-	-	-
Effect septembercirculaire op voorgaande jaren	209				
Saldo - effect septembercirculaire 2023	375	1.842	1.106	638	4.916
Taakmutaties en decentralisatie uitkeringen	138	1.449	566	564	544
Integratie uitkeringen	467	297	358	333	308
Taakbestemming - budgetneutraal effect	605	1.746	925	898	852
Totaal septembercirculaire 2023	980	3.588	2.031	1.536	5.768

Algemene uitkering

De raming van de loon- en prijsontwikkeling (LPO) is naar boven bijgesteld, daarom is er voor 2024 en verder een opwaartse bijstelling van het accres. De LPO voor 2023 is in de meicirculaire 2023 definitief vastgesteld en wordt daarom in de septembercirculaire niet meer bijgesteld.

De nieuwe financieringssysteem zoals aangekondigd in de meicirculaire 2023, waarbij het gemeentefonds wordt geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp), is in de septembercirculaire verwerkt. Hierdoor is het accres vanaf 2027 hoger. Het ravijn is niet opgelost en een zorgpunt betreft nog steeds de onderdelen waarvan de uitgaven sneller groeien dan het bbp, bijvoorbeeld de zorgkosten.

Naast de accresontwikkeling zijn er mutaties in de algemene uitkering door actualisatie van diverse (verdeel)maatstaven. Het effect van de septembercirculaire op voorgaande jaren is € 209.000 voordelig.

BTW-compensatiefonds

In de septembercirculaire is het voorschot op de verwachte onderschrijding van het BTW-compensatiefonds (BCF) voor 2023 verwerkt. De voorziene ruimte onder het plafond is hoger dan onze raming, dit betekent een voordeel van € 1,1 miljoen. De afrekening over 2023 wordt in de meicirculaire 2024 verwerkt.

Taakmutaties, integratie- en decentralisatie-uitkeringen

In de septembercirculaire zijn taakmutaties en bijstellingen van integratie- en decentralisatie-uitkeringen verwerkt. Hiervan wordt onderzocht in hoeverre deze gelden uitgegeven gaan worden aan de bijbehorende taken. Vooralsnog gaan we ervan uit dat deze niet vrij besteedbaar zijn.

Gemeentefonds saldo

Het saldo-effect van de septembercirculaire is voor 2023 en verder positief. Voor 2023 betreft het een voordeel van € 375.000. De prognose voor het gemeentefonds in 2023 wordt bijgesteld tot € 2,6 miljoen positief. In onderstaande tabel de prognose gemeentefonds voor 2023.

Bedragen * € 1.000	
Gemeentefonds	2023
September- en decembercirculaire 2022 cf Zomemota 2023	1.915
Meicirculaire cf Raadsinformatiebrief juni 2023	325
Septembercirculaire saldo-effect	375
Totaal	2.615

ICT Licentiekosten -/- € 200.000

De licentiekosten voor het nieuwe meldingssysteem voor de openbare ruimte waren bij het opstellen van de begroting nog niet bekend.

Daarnaast zijn er diverse hogere kosten voor updates, strippenkaarten en hogere contractuele indexeringen door leveranciers.

Lasten en baten gemeentelijke belastingen -/- € 200.000

Over 2023 verwacht BsGW een negatief rekeningresultaat van € 2,7 miljoen. Hiervan zal ongeveer € 200.000 voor rekening van de gemeente Heerlen komen. Het verwachte negatieve resultaat is geheel toe te schrijven aan de extra WOZ bezwaren en de daarmee samenhangende extra uitvoerings- en proceskosten.

Onderhoudskosten ambtenarenhuisvesting -/- € 140.000

De exploitatiekosten van het stadskantoor stijgen door contractuele indexering die hoger is dan oorspronkelijk begroot.

OZB-inkomsten € 300.000

Bij het opstellen van de begroting wordt gerekend met concept herwaarderingscijfers van de BsGW. Het herwaarderingsproces (waardebepaling) van woningen en niet-woningen is dan nog niet volledig afgerond. De definitieve herwaardering valt hoger uit, waardoor een voordeel op de OZB inkomsten voorzien wordt.

Parkeerboetes -/- € 175.000

Op basis van een uitspraak van de Raad van State mogen wij geen naheffingsaanslagen meer opleggen ná overschrijding van de parkeertijd, indien de maximale parkeertijd is gekocht. Om dit alsnog te kunnen doen is een wijziging van onze APV nodig. Deze aanpassing is pas in januari 2024 voorzien.

Rente -/- € 1.460.000

De rente kort vreemd vermogen is sneller én explosiever gestegen dan voorzien, hetgeen een aanzienlijk nadeel betekent. In de begroting 2023 is oplopende rente als risico opgenomen en hiermee is rekening gehouden in het weerstandsvermogen.

Cao -/- € 2.840.000

Door de vaststelling op 6 april van de gemeentelijke cao is er een bijstelling voor de jaarlijkse salarislust van € 4.450.000 nodig. Hier tegenover staat dat er in 2023 al reeds rekening was gehouden met een looncompensatie die tijdens het begrotingsproces 2023 is gevormd om de nieuwe cao al deels af te vangen. Het restant waar nog geen rekening mee gehouden was nemen we mee in deze novembernota € 2,8 miljoen.

Personele budgetten € 1.298.000

In de periode tot en met september geven de personele budgetten een voordeel. Deze bestaan onder andere uit het niet kunnen vullen van vacatureruimte, secundaire budgetten en onderuitputting op de salarisdregetten.

Vergoeding rijk Waterschade 2021 € 550.000

In verband met de kosten van de waterschade van juli 2021 was een claim ingediend bij het Rijk. De kosten zijn in 2021 gedragen op de kostenplaats Overhead Ruimte. De vergoeding voor deze kosten is in mei 2023 van het Rijk ontvangen. De baten komen nu eveneens ten goede van de kostenplaats Overhead Ruimte. De bijdrages vanuit het Rijk zijn in twee gedeeltes ontvangen, waardoor de totale baten op € 550.000 geraamd kunnen worden.

Programmamanagers -/- € 163.000

Het programma IBA (Internationale Bau Ausstellung) Parkstad liep tot en met het jaar 2022. Omdat wij ook na 2022 middelen hebben opgenomen in onze eigen meerjaren begrotingen, hebben we nu te maken met een voordeel op deze post van € 405.000. Daartegenover staat een nadeel van de dekking van de functie 'programmamanager'. Deze was voorzien in de begrotingen tot en met de vorige coalitieperiode. Echter, de betreffende functie verviel niet zodat in de begrotingen van de huidige coalitieperiode een nadeel is ontstaan van € 568.000.

Bijdrage HCL -/- € 59.000

De indexatie van de bijdrage aan het HCL voor 2023 is hoger dan aanvankelijk verwacht.

Vennootschapsbelasting -/- € 50.000

Dit betreft de afrekening van de vennootschapsbelasting vanuit voorgaande belasting aangiften en belasting aanslagen.

5.1.1 Veiligheid

Kernthema Crisisbeheer

Veiligheidsregio -/- € 510.000

Door de impact van autonome ontwikkelingen eind 2022 en deels in 2023 die nog niet verwerkt zijn in de begroting 2023 verwachten we een bijstelling van € 510.000. In dit nadeel is de incidentele bijdrage m.b.t. hoge energiekosten en de structurele CAO stijging nog niet verwerkt.

Kernthema Veiligheid

Handhavingswerkzaamheden -/- € 50.000

Wij voorzien additionele uitgaven voor de begeleiding van Europese aanbestedingen zoals communicatie en cameratoezicht.

5.1.2 Verkeer en Vervoer

Kernthema Wegen, Straten en Pleinen

Openbare verlichting € 150.000

In 2023 zijn waarschijnlijk minder onderhoudskosten op Openbare verlichting. Dit voordeel kan gebruikt worden om de lasten van de energiekosten op de kostenplaats Onderhoud Openbare verlichting te drukken.

Parkeergarage Heerlerheide Kosten van beheer -/- € 130.000

Incidentele overschrijding door gewijzigd beheer parkeergarage Heerlerheide.

Kosten/opbrengsten Nutsbedrijven PM

Er zijn meer aanvragen aanleg glasvezels. De reële inkomsten overstijgen hierdoor de begrote inkomsten. Door meer aanvragen en inkomsten voor glasvezel nemen ook de kosten evenredig toe.

5.1.4 Onderwijs

Kernthema Onderwijs

Leerlingenvervoer -/- € 150.000

Hogere indexering € 50.000 als gevolg van inflatie, meer maatwerk, waardoor de kosten toenemen met € 100.000.

Onderwijshuisvesting -/- € 125.000

Structureel tekort op de OZB van minimaal € 125.000. Dit tekort is met name ontstaan doordat de WOZ waarde van pas gerenoveerde schoolgebouwen fors is gestegen en hier in de begroting vooralsnog geen rekening mee is gehouden.

5.1.5 Sport, cultuur en recreatie

Kernthema Cultureel erfgoed

Cluster cultuur Vastgoed € 179.000

Meer inkomsten door nieuwe verhuurinkomsten van recent opgeleverde panden.

Kernthema Cultuur

Cultuur € 100.000

Door capaciteitstekort (zwangerschap, ziekte, pensioen) kunnen waarschijnlijk niet alle projecten van Experimenteer regeling en Diverse projecten amateur vorm krijgen in 2023.

Kernthema Sport

Binnensportaccommodaties € 90.000

Correctie op SPUK sport over 2021, omdat voor kalenderjaar 2021 het subsidieplafond niet is overschreden.

Brede maatschappelijke voorziening -/- € 100.000

Als gevolg van de hogere kosten voor onderhoud van de Brede Maatschappelijke Voorzieningen sport melden we een tekort van € 100.000.

5.1.6 Sociaal Domein

Kernthema Arbeidsmarktbeleid

Re-integratie € 500.000

Voor de uitvoering van re-integratietaken ontvangen wij in 2023 meer rijksmiddelen, dit leidt tot een incidenteel voordeel.

Kernthema Inkomensondersteuning

Minimabeleid Individueel inkomens toeslag Lasten -/- € 100.000

De afwijking wordt vooral veroorzaakt door een indexering van 10% op de huidige opgenomen budgetten.

Minimabeleid Fit & Fun -/- € 100.000

Bij de aanvragen energietoeslag is ambtshalve beoordeeld of er recht op de Fit & Fun regeling is. Als dat zo is wordt die ook uitgekeerd. Het gebruik van de regeling is hierdoor toegenomen.

Minimabeleid Wet kinderopvang € 200.000

Door meer gebruik te maken van voorliggende voorzieningen is de vraag naar sociaal medische indicaties Wet kinderopvang fors afgenomen.

Energietoeslag 2022 -/- € 1.000.000

De aanvragen energietoeslag 2022 voor huishoudens met een inkomensgrens t/m 120% konden ingediend worden t/m juni 2023. Deze toeslag is uitgekeerd in 2022 en 2023. Eind 2022 was het lastig in te schatten hoeveel aanvragen er nog zouden komen. Daarnaast zijn we uitgegaan van compensatie door het Rijk, nu blijkt dat er geen compensatie komt. We oriënteren ons op juridische stappen, de belofte van het rijk was budgettair neutraal.

Participatiewet BUIG Budget & Lasten € 5.353.000

Voor de verstrekking van bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies ontvangen we zogenaamd BUIG-budget van het Rijk. Wij worden op drie momenten geïnformeerd over rijksmiddelen BUIG. Eind september is het definitieve BUIG budget 2023 gepubliceerd, deze bedraagt voor onze gemeente € 72,2 miljoen. Op basis van de meest actuele prognoses over de uitgaven, prognosticeren we per saldo een voordeel van € 7,5 miljoen. Hiervan hadden we in de zomernota reeds € 5 miljoen gemeld, deze loopt in de novembernota op naar € 5.353.000.

Kernthema Jeugdzorg

Jeugd -/- € 3.449.000

In de raadsvergadering van september is de financiële bijdrage aan XONAR behandeld. De maximale bijdrage storten we in deze novembernota in de nieuwe voorziening 'Nog te betalen bijdrage XONAR' voor een bedrag van € 2.577.000. Afgelopen jaren zien we landelijk de trend dat de kosten van de jeugdhulp stijgen, dit is ook in Heerlen zichtbaar. In 2023 zien we een stijging in de kosten verblijf van € 1.832.000, als gevolg van gestegen aantallen waaronder een aantal complexe maatwerktrajecten, hogere tarieven, onder andere als gevolg van indexering en het effect van invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel. We blijven kijken naar beheermaatregelen. In 2022 hebben we een aanvraag ingediend voor de compensatieregeling 'Onderbreking financiersystematiek voogdij en 18+'. De definitieve bedragen zijn in de meicirculaire 2023 bekendgemaakt, voor onze gemeente per saldo een financieel effect in 2023 van € 960.000.

Jens PM

Over de afgelopen maanden zien we in 2023 op basis van de financiële regie-informatie van JENS dat de kosten Basishulp Jeugd hoger liggen dan het gereserveerde budget 2023. De prognose per heden is dat het budget 2023 niet toereikend is voor de Basishulp Jeugd. In de raadsinformatiebrief BWV-23002782, 3 oktober 2023, Halfjaarrapport JENS, bent u hierover uitvoerig geïnformeerd. De prognose volgt daarmee de landelijke ontwikkeling van kostenstijging in de

Jeugdhulp. Voor de Basishulp Jeugd zullen we met JENS kritisch kijken naar te nemen beheersmaatregelen. Aan de hand van indicatoren over de instroom, uitstroom en het gemiddelde aantal cliënten per maand in zorg en daarbij horende kosten, monitoren we de voortgang in de kostenontwikkeling. Het risico is aanzienlijk dat in 2023 sprake is van meerkosten Basishulp Jeugd.

Kernthema Sociale basisvoorzieningen

Vreemdelingen € 250.000

We hebben rekening gehouden met meerkosten voor inburgering en derhalve middelen van 2022 overgeheveld naar 2023. Door het efficiënt inkopen en de beperkte instroom hebben we niet al deze middelen in 2023 nodig.

Kernthema Volwassenenzorg

Hulp bij huishouden -/- € 500.000

Ook in 2023 is het aantal burgers dat gebruik maakt van hulp bij het huishouden weer toegenomen. De verklaring voor deze stijging ligt zoals bekend vooral in de aanzuigende werking van het abonnementstarief en de vergrijzing.

Maatschappelijke ondersteuning -/- € 417.000

In het contract met de aanbieder van maatschappelijke ondersteuning zijn indexeringsafspraken opgenomen. De indexeringen in 2023 zijn gedurende het jaar meermaals aangepast, door deze late aanpassingen hebben we deze ontwikkeling niet meer kunnen verwerken in de begroting 2023 en wordt de meest actuele ontwikkeling gemeld bij de novembernota.

Wmo vervoersvoorziening - Omnibuzz € 150.000

In 2023 hebben 2 tussentijdse begrotingswijzigingen plaatsgevonden binnen Omnibuzz. 2023-1 is aangepast in verband met het wijzigen van de afrekensystematiek met de gemeenten. In 2023-2 is een extra bijdrage in de gestegen kosten verwerkt (Heerlen € 71.277). Dit met name vanwege de gestegen NEA-index van 13,7% (in 2023-1 gerekend met 3,5%), en de loonsverhoging van ruim 9% waar eerder geen rekening mee gehouden is. Ook is het vervoersvolume 2023-2 met 7,5% naar beneden bijgesteld op het vervoersvolume van 2019. Omdat het vervoersvolume momenteel nog steeds achter blijft ten opzichte van de periode voor corona, verwachten wij nog wel een positief vervoersresultaat, al zal dit wel kleiner zijn dan de afgelopen jaren.

Woningvoorzieningen -/- € 400.000

Het aantal woningaanpassingen blijft toenemen. Daarbij hebben we dit jaar een aantal grote woningaanpassingen gehad. Dit samen leidt tot een overschrijding van het budget.

GGD PM

We verwachten een 1e begrotingswijziging van de GGD voor 2023 waar een bijstelling plaatsvindt door met name autonome ontwikkelingen.

5.1.7 Volksgezondheid en Milieu

Kernthema Duurzaamheid, afval, riool, milieubeheer

Basispakket RD4 € 125.000

Dit voordeel komt tot uiting door de dividenduitkering vanuit RD4 NV die gedurende 2023 bekend is geworden over 2022.

Bodembeheer WBB +/- € 137.000

Overschrijding op Bodembeheer (WBB), mede vanwege de kosten die we maken voor ondersteuning en ontwikkeling van het centrum voor afhandeling van mijnschade (I3ML) in samenwerking met de provincie Limburg. De verwachting is dat we op enig moment de kosten hiervan vergoed krijgen door een subsidie van de provincie Limburg.

RUD € 100.000

Minder kosten voor de RUD vanwege het niet volledig inzetten van de begrote capaciteit.

5.1.8 Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing (VHROSV)

Kernthema Ruimtelijke Ordening

Baten Omgevingsvergunningen -/- € 440.000

Vertraging in het starten van bouwwerkzaamheden door beperkingen elektriciteitsnetwerk en stikstofdossier. Hierdoor zijn de omgevingsvergunningsbaten lager dan begroot.

Programma Heerlen-Noord € 360.000

Dit voordeel ontstaat door een dubbele storting in de bestemmingsreserve Volkshuisvesting in 2022. Door de storting terug te draaien komt er per saldo een voordeel van € 360.000 ten gunste van de middelen 2023.

6. Bedrijfsvoering

In dit hoofdstuk komen de bedrijfsvoeringsposten en indicatoren aan bod. Paragraaf 6.1 geeft inzicht op de post reeds genomen besluiten. Paragrafen 6.2 de post onvoorzien, 6.3 de KPI verzuim en 6.4 inhuur.

6.1 Reeds genomen besluiten

Bij de begrotingsvaststelling 2024 is er rekening gehouden met de vrije ruimte op budgetten uit 2023. Bijgaand overzicht betreft de posten die middels de reserve reeds genomen besluiten zijn overgeheveld naar 2024. Deze posten maken al deel uit van de novemhernota en hebben daarom geen invloed op het gepresenteerde saldo uit de voorgaande hoofdstukken.

Reserve reeds genomen besluiten			
Reserve reeds genomen besluiten 2023 naar 2024			
BUIG budget			€ 2.500.000
Beschermd wonen			€ 3.505.000
Overige posten			€ 1.399.000
Totaal reserve reeds genomen besluiten			€ 7.404.000

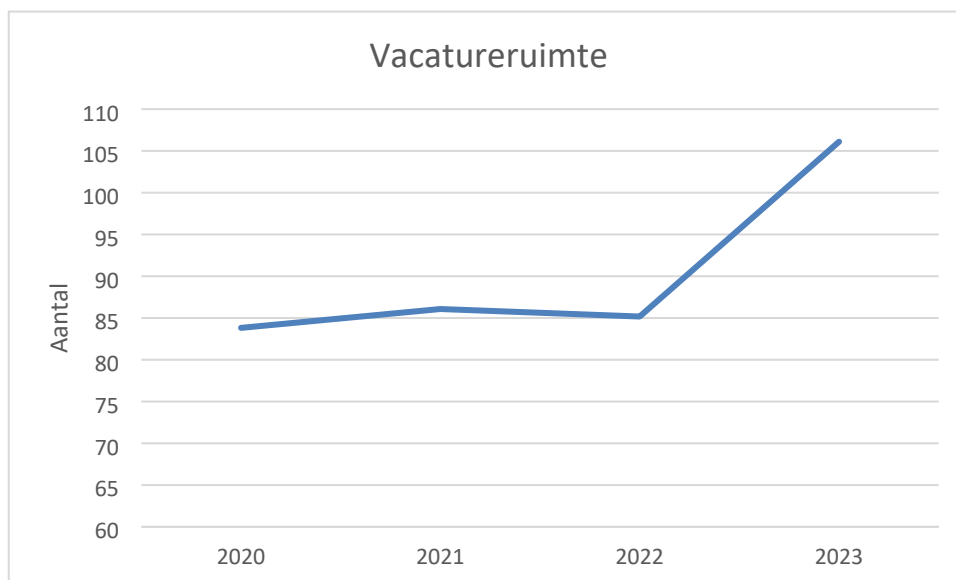
6.2 Post onvoorzien

Bij de begroting 2023 hebben wij de post onvoorzien opgenomen als structurele post in de begroting ter grote van € 1.500.000. De post is gevormd om incidentele uitgaven die als onvoorzien en of onuitstelbaar en/of onvermijdbaar worden aangemerkt, op te vangen. Het benutten van de post onvoorzien vergt een collegebesluit. Door gebruik te maken van de mogelijkheid tot mandatering wordt de snelheid van besluitvorming (en uitvoering) bevorderd. Wij hebben aangegeven tijdens de P&C-producten (zomernota en novemhernota) te rapporteren over de uitputting van de post onvoorzien. Onderstaande tabel geeft de uitputting weer t/m september 2023. In geval van voorfinanciering wordt bij toezegging gelden (mogelijk in het volgende jaar) het reeds bestede/besloten bedrag teruggestort in de post onvoorzien.

Onvoorzien – Totaal budget		€1.500.000
Collegevoorstel	nummer	€
Budgetverhoging Rekenkamer	Begroting 2023	€ 37.200
Zienswijze inzake Voorziening Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)	BWV-22002104	€ 83.879
Bijdragen aan het City Deal Kennismaken Limburg project als consortiumpartner	BWV-22002193	€ 150.000
Bijdrage t.b.v. giro555 Turkije en Irak	BWB-23001987	€ 87.152
Tijdelijke inrichting openbare ruimte Raadhuisplein 'Park Romana'	BWV-23002598	€ 95.000
Verbetering (aan)sturing van het programma centrum	BWV-23002634	€ 200.000
Opening van het Raadhuis	BWV-23002540	€ 128.302
Bijdrage t.b.v. aardbeving Marokko	n.n.b.	€ 87.152
Onvoorzien – totaal voorstellen		€ 868.685
Vrije ruimte onvoorzien		€ 631.315

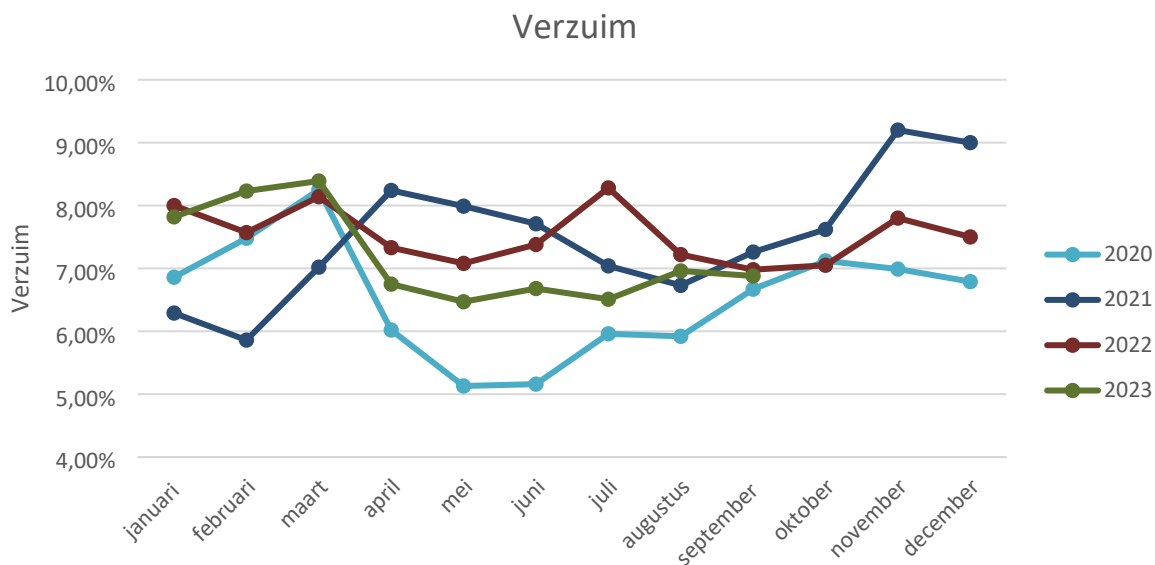
6.3 Vacatureruimte

Het aantal formatieplekken zonder bezetting, als indicator voor de vacatureruimte, is afgelopen jaar met zo'n 25 procent toegenomen. In de huidige krappe arbeidsmarkt blijkt het adequaat vervullen vacatures steeds moeilijker te worden.

6.4 Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage van gemeente Heerlen over de eerste 9 maanden van 2023 bedraagt 7,17%. Dit is een daling ten opzichte van dezelfde periode in 2022 (7,52%), hiermee wordt een halt toegevoegd aan de groei van het ziekteverzuimpercentage. Het ziekteverzuimpercentage liep al enkele jaren op: van 5,64% in 2019, naar 6,36% in 2020, 7,09% in 2021 en 7,52% in 2022.

De personeelsmonitor 2022 A&O fonds laat een landelijk ziekteverzuim gemeenten zien van 6,7%. Dit is ten opzichte van de waterschappen (5,5%) en de provincie (5,3%) het hoogste verzuimpercentage bij decentrale overheden. De algemene trend laat een forse toename zien van verzuim

tussen 2020 en 2022. Landelijk bedroeg het ziekteverzuim 5,6% en bij de grotere organisaties met meer dan honderd medewerkers zelfs 6,3%.

De belangrijkste bevinding voor de gemeente Heerlen is dan ook dat het ziekteverzuimpercentage niet verder toeneemt.

Het afgelopen jaar is meer aandacht gekomen voor de preventieve kant. Binnen de gemeente hebben we allerlei instrumenten die ingezet kunnen worden om verzuim mogelijk te voorkomen. Te denken valt aan Stimuleringsregeling Vitaliteit, Vitknip, Bedrijfsmaatschappelijk Werk, Fietsregeling, kopen van verlofuren, loopbaanadviseurs, e-learning via Good Habits, stoelmassages.

Uiteraard blijven we ook kijken naar de verzuimoorzaken, de verzuimduur en de verzuimduurklassen. Wij constateren dat het gelet op de krappe arbeidsmarkt lastiger is vacatures in te vullen. Hierdoor moeten medewerkers gedurende een langere periode werkzaamheden overnemen c.q. er bij doen. Dit leidt tot verzwaring van de werkdruk.

Het ziekteverzuim van de gemeente vooral bestaat uit lang, extra lang en extreem lang verzuim en dat het extreme lange verzuim nog altijd toeneemt. Ook het aantal dagen dat een medewerker verzuimt (meer dan 30 dagen) is hoog en ligt fors boven het landelijk gemiddelde. De belangrijkste verzuimoorzaak is psychisch verzuim waarvan de helft werkgerelateerd is. Dit komt overeen met de uitkomsten van het medewerkerstevredenheidonderzoek waar onder andere het werken onder hoge werkdruk onder hectische omstandigheden en rolonduidelijkheid uit naar voren kwam.

Om deze problematiek aan te pakken is planmatig werken en een integrale aanpak vereist gericht op preventie. Hiervoor is periodiek afstemmingsoverleg met alle in- en externe betrokkenen die op deelgebieden van het integrale arbobeleid actief zijn noodzakelijk.

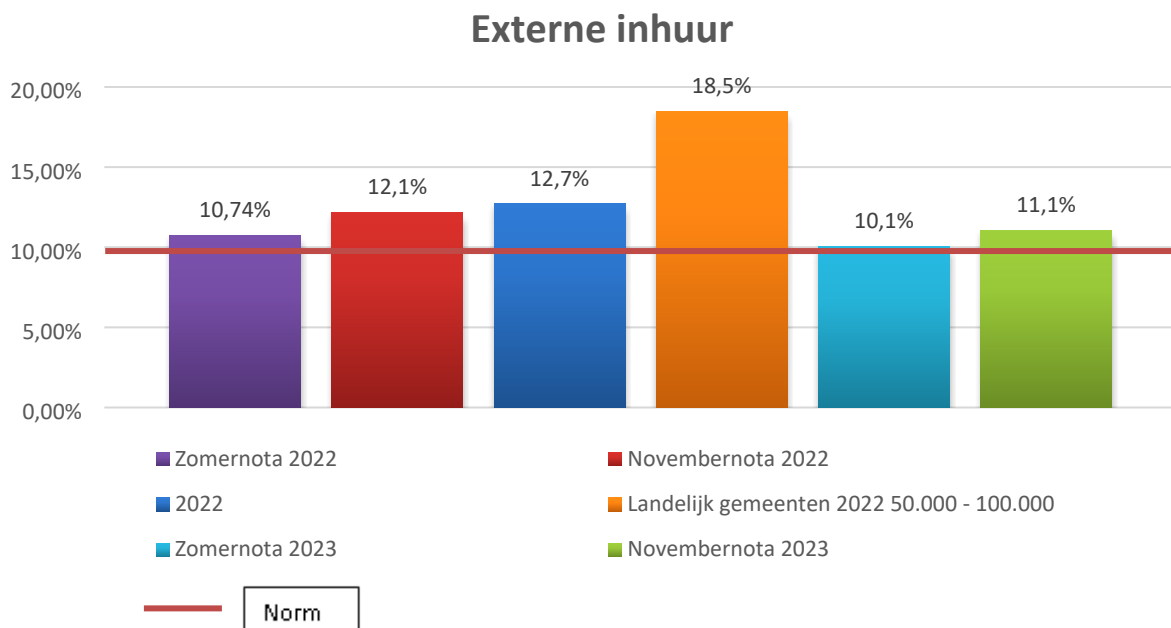
Wij hadden hoge verwachtingen van onze samenwerking met de arbodienst en van de nieuwe werkwijze. Deze verwachtingen zijn niet uitgekomen. Daarom is besloten de overeenkomst met de arbodienst per 1 april 2024 niet te verlengen. Wij zijn op dit moment druk doende om via een meervoudig onderhandse aanbesteding een nieuwe arbodienst inclusief gewenste werkwijze per 1 april 2024 te contracteren.

6.5 Inhuur derden

De norm voor inhuur van derden bedraagt 10%. Sinds de laatste jaren merken wij dat wij door de vraag op de arbeidsmarkt (krapte) niet meer aan deze norm kunnen voldoen. Ook in 2023 hebben wij bij deze novembernota de norm niet gehaald. Door de krapte op de arbeidsmarkt is er fors meer inhuur gaande in 2023. Tot en met september 2023 is er sprake van een inhuur percentage* van 11,1%. In dezelfde periode in 2022 was dit 12,1%. Dit maakt niet dat het niet meteen een trend wijziging is of een daling laat zien, maar eerder een stabilisatie van inhuur. Dat is ook iets wat we landelijk terug zien komen, deze stabilisatie.

De arbeidskrapte is terug te zien in de hele economie en is van toepassing in geheel het (gemeente)land. Zoals afgelopen zomer ook al werd gemeld in de personeelsmonitor 2022 A&O fonds is de krappe arbeidsmarkt reden dat de druk op dienstverlening bij gemeenten toeneemt. Over geheel 2022 was de inhuur 12,7% bij gemeente Heerlen terwijl dit landelijk op 17% lag en bij gemeenten met de grootte van Heerlen (50.000 – 100.000 inwoners) zelfs 18,5%. (bron: Personeelsmonitor 2022, A&O-fonds).

Ook bij gemeente Heerlen is er sprake van veel openstaande vacatures die niet direct ingevuld worden. Om op korte en middellange termijn de druk op onze dienstverlening omlaag te brengen is er inhuur voor onder andere de plekken die onderdeel zijn van de vaste formatie. Tenslotte is ook een klein deel van de inhuur te relateren aan het verzuim.

* Percentages externe inhuur zijn afkomstig van het A&O fonds: <https://www.aeno.nl/>
Hierin wordt de externe inhuur gedeeld door vaste loonsom + externe inhuur.

7. Budgettaire neutrale begrotingswijzigingen

Dit hoofdstuk beperkt zich tot de budgettaire neutrale mutaties. In de novembernota worden geen voorstellen tot wijziging van de begroting gedaan die impact hebben op het saldo. In de ontwikkelingen worden alleen de belangrijkste afwijkingen tot op heden gegeven. Onderstaande tabel laat het effect van deze budgettaire neutrale mutaties op programmaniveau zien. In bijlage 1.0 is een tabel opgenomen op kernthema en bijlage 2.0 laat de wijzigingen op taakveld niveau zien.

Deze budgettaire neutrale begrotingswijzigingen zijn een onderdeel van de novembernota omdat deze, conform de financiële verordening en de begrotingsrechtmatigheid, aan de Raad ter accordering voorgelegd moeten worden.

Alle wijzigingen zijn slechts administratieve verschuivingen en bevatten géén nieuw beleid en géén wijziging van het bestaande beleid.

Programma	Lasten				Baten				Saldo			
	Prim. Begroting	Bijgest. Begr. Tot november nota	November nota 2023	Realisatie t/m sept. 2023	Prim. Begroting	Bijgest. Begr. Tot november nota	November nota 2023	Realisatie t/m sept. 2023	Prim. Begroting	Bijgest. Begr. Tot november nota	November nota 2023	Realisatie t/m sept. 2023
0. Bestuur en Ondersteuning	-74.646	-75.003	-2.119	-74.090	344.929	345.646	12.024	306.796	270.283	270.643	9.905	232.705
1. Veiligheid	-14.383	-15.620	-727	-12.787	26	1.104	168	544	-14.357	-14.515	-558	-12.244
2. Verkeer en Vervoer	-14.520	-14.719	-5	-10.460	1.442	1.442	0	1.546	-13.078	-13.277	-5	-8.914
3. Economie	-7.053	-7.138	-1.037	-4.114	891	941	176	710	-6.162	-6.197	-862	-3.405
4. Onderwijs	-20.580	-26.702	-1.751	-21.975	7.082	13.118	1.425	12.566	-13.498	-13.584	-325	-9.409
5. Sport, Cultuur en Recreatie	-38.856	-40.000	-2.202	-35.401	4.439	6.001	1.567	6.672	-34.417	-33.999	-635	-28.729
6. Sociaal Domein	-240.027	-268.753	-22.949	-228.410	64.464	81.002	14.615	71.676	-175.563	-187.751	-8.334	-156.734
7. Volksgezondheid en Milieu	-27.647	-24.596	-5.292	-24.117	22.795	25.735	3.295	19.989	-4.852	1.140	-1.997	-4.128
8. VHR0SV	-9.966	-10.281	-2.562	-9.508	2.507	2.626	-29	3.579	-7.460	-7.654	-2.591	-5.928
Totaal saldo van baten en lasten	-447.678	-482.810	-38.645	-420.863	448.574	477.616	33.242	424.077	896	-5.195	-5.403	3.214
0. Bestuur en Ondersteuning	-2.950	-2.950	-5.587	-2.950	2.190	2.308	2.778	2.708	-760	-642	-2.809	-242
1. Veiligheid	0	0	0	0	0	1.489	0	1.489	0	1.489	0	1.489
2. Verkeer en Vervoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Economie	-200	-200	-69	-69	302	337	436	0	102	137	367	-69
4. Onderwijs	-1.378	-1.378	0	-1.367	1.019	1.019	300	1.019	-359	-359	300	-348
5. Sport, Cultuur en Recreatie	-9	-9	0	0	38	38	432	470	29	29	432	470
6. Sociaal Domein	-10	-10	-2.053	-10	30	4.137	6.609	10.726	20	4.127	4.556	10.716
7. Volksgezondheid en Milieu	0	0	0	0	0	0	673	0	0	0	673	0
8. VHR0SV	-32	-32	-812	-32	105	446	2.695	100	73	414	1.883	68
Bestemming	-4.579	-4.579	-8.521	-4.427	3.683	9.774	13.924	16.511	-896	5.195	5.403	12.084
0. Bestuur en Ondersteuning	-77.596	-77.953	-7.706	-77.040	347.119	347.953	14.802	309.504	269.523	270.001	7.096	232.463
1. Veiligheid	-14.383	-15.620	-727	-12.787	26	2.593	168	2.033	-14.357	-13.026	-558	-10.755
2. Verkeer en Vervoer	-14.520	-14.719	-5	-10.460	1.442	1.442	0	1.546	-13.078	-13.277	-5	-8.914
3. Economie	-7.253	-7.338	-1.106	-4.183	1.193	1.278	612	710	-6.060	-6.060	-495	-3.474
4. Onderwijs	-21.958	-28.080	-1.751	-23.342	8.100	14.137	1.726	13.584	-13.858	-13.943	-25	-9.758
5. Sport, Cultuur en Recreatie	-38.865	-40.009	-2.202	-35.401	4.477	6.039	1.999	7.143	-34.388	-33.970	-203	-28.259
6. Sociaal Domein	-240.037	-268.763	-25.002	-228.420	64.494	85.139	21.224	82.401	-175.543	-183.624	-3.778	-146.018
7. Volksgezondheid en Milieu	-27.647	-24.596	-5.292	-24.117	22.795	25.735	3.968	19.989	-4.852	1.140	-1.324	-4.128
8. VHR0SV	-9.998	-10.313	-3.374	-9.540	2.611	3.073	2.666	3.679	-7.387	-7.240	-708	-5.861
Resultaat	-452.257	-487.389	-47.166	-425.290	452.257	487.389	47.166	440.588	0	0	0	15.298

Bedragen x € 1.000

Bijlagen

1.0 Budgettair neutrale begrotingswijzigingen op kernthemaniveau

0. Bestuur en Ondersteuning

		Totaal
KT Bestuurskracht (Comm.+reg. samenw)	Lasten	-3.900.000
	Baten	3.900.000
KT Dienstverlening	Lasten	-386.419
	Baten	0
KT Middelen en heffingen	Lasten	2.202.362
	Baten	8.088.953
Resultaat voor bestemming		9.904.896
KT Bestemming P. 0	Lasten	-5.587.209
	Baten	2.778.327
Bestemming		-2.808.882
Resultaat na bestemming		7.096.014

1. Veiligheid

		Totaal
KT Crisisbeheer	Lasten	-207.642
	Baten	140.642
KT Veiligheid	Lasten	-519.244
	Baten	27.800
Resultaat voor bestemming		-558.444
KT Bestemming P. 1	Lasten	0
	Baten	0
Bestemming		0
Resultaat na bestemming		-558.444

2. Verkeer en Vervoer

		Totaal
KT Mobiliteit	Lasten	83.113
	Baten	0
KT Wegen, straten en pleinen	Lasten	-88.495
	Baten	0
Resultaat voor bestemming		-5.382
KT Bestemming P. 2	Lasten	0
	Baten	0
Bestemming		0
Resultaat na bestemming		-5.382

3. Economie

		Totaal
KT Economie	Lasten	-937.735
	Baten	175.626
KT Economische promotie	Lasten	-99.417
	Baten	0
Resultaat voor bestemming		-861.526
KT Bestemming P. 3	Lasten	-69.023
	Baten	436.000
Bestemming		366.977
Resultaat na bestemming		-494.550

4. Onderwijs

		Totaal
KT Onderwijs	Lasten	-1.750.873
	Baten	1.425.386
Resultaat voor bestemming		-325.487
KT Bestemming P. 4	Lasten	0
	Baten	300.338
Bestemming		300.338
Resultaat na bestemming		-25.149

5. Sport, Cultuur en Rereatie

		Totaal
KT Sport	Lasten	-834.659
	Baten	722.442
KT Cultuur	Lasten	-855.650
	Baten	825.051
KT Cultureel Erfgoed	Lasten	-274.883
	Baten	-50.498
KT Groen	Lasten	-236.765
	Baten	69.900
Resultaat voor bestemming		-635.061
KT Bestemming P. 5	Lasten	0
	Baten	432.000
Bestemming		432.000
Resultaat na bestemming		-203.061

6. Sociaal Domein

		Totaal
KT Sociale basisvoorzieningen	Lasten	-2.905.378
	Baten	3.372.277
KT Jeugdzorg	Lasten	-1.665.957
	Baten	16.461
KT Volwassenenzorg	Lasten	1.091.457
	Baten	-160.000
KT Arbeidsmarktbeleid	Lasten	-5.113.687
	Baten	0
KT Inkomensondersteuning	Lasten	-14.454.780
	Baten	11.199.374
KT Buurtgericht werken	Lasten	-38.616
	Baten	38.616
KT Integraal ouderenbeleid	Lasten	137.553
	Baten	148.447
Resultaat voor bestemming		-8.334.232
KT Bestemming P. 6	Lasten	-2.052.794
	Baten	6.609.000
Bestemming		4.556.206
Resultaat na bestemming		-3.778.026

7. Volksgezondheid en Milieu

		Totaal
KT Volksgezondheid	Lasten	100.000
	Baten	0
KT Duurzaamheid, afval, riool en milieubeheer	Lasten	-5.364.624
	Baten	3.295.494
KT Begraafplaatsen	Lasten	-27.531
	Baten	0
Resultaat voor bestemming		-1.996.662
KT Bestemming P. 7	Lasten	0
	Baten	673.000
Bestemming		673.000
Resultaat na bestemming		-1.323.662

8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV)

		Totaal
KT Ruimtelijke Ordening	Lasten	-2.439.335
	Baten	0
KT Centrum	Lasten	-142.899
	Baten	-28.688
KT Wonen	Lasten	19.981
	Baten	0
Resultaat voor bestemming		-2.590.941
KT Bestemming P. 8	Lasten	-811.653
	Baten	2.694.853
Bestemming		1.883.200
Resultaat na bestemming		-707.741

2.0 Budgettaire neutrale begrotingswijzigingen - detail

Onderstaande tabel laat alle budgettaire neutrale wijzigingen op taakveld niveau zien. In de laatste kolom 'Afletteren' is te zien welke posten bij elkaar horen.

Bijvoorbeeld letter 'a' hoort bij 'a' en valt onder taakveld '0.4 Overhead'. Sommige begrotingswijzigingen gaan over taakvelden en kernthema's heen.

0.4 Overhead - Verhogen kosten PIT a.g.v. besluit Deelnemersraad - 934.204 a

0.4 Overhead - Verhogen bijdrage deelnemers PIT..... 934.204 a

Per saldo is deze mutatie budgettaire neutraal.

Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Afletteren
Programma 0. Bestuur en Ondersteuning					
0. KT Bestuurskracht (Comm.+reg. samenw)	0.1 Bestuur	SPUK 2022 bevolkingsdaling	L	-3.900.000	t
		SPUK 2022 bevolkingsdaling	B	3.900.000	t
0. KT Dienstverlening	0.2 Burgerzaken	Budget t.b.v. nieuwe website/app communicatie	L	-75.000	as
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-311.419	az
0. KT Middelen en heffingen	0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	Gebiedsontwikkeling Kloosterstraat	L	-177.287	l
		OZB budget corrigeren binnen Vastgoed	L	-60.106	ae
		Afroep reserve t.b.v. Sloop Bruinkoolweg/Navolaan	L	-10.335	an
		Afroep reserve nog uit te voeren werkzaamheden (RNUTVW) t.b.v Stadionbaan: Glamping aanleggen	L	-460.705	an
		Afroep reserve t.b.v. advies sloop Kempkensweg	L	-15.000	an
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-99.417	az
		Bijstellen kapitaallasten 2023	L	211.561	p
	0.4 Overhead	Verhogen kosten PIT a.g.v. besluit Deelnemersraad	L	-934.204	a
		Verhogen bijdrage deelnemers PIT a.g.v. besluit Deelnemersraad	B	934.204	a
		Kansrijke start Parkstad 2023 projectleider	L	19.161	q
		Projectleider Regionaal Informatieknooppunt Parkstad en Interventieteam Parkstad	L	-32.981	s
		Projectleider Regionaal Informatieknooppunt Parkstad en Interventieteam Parkstad	B	32.981	s
		Afroep RNUTVW t.b.v. knelpuntenbudget	L	-40.000	aj
		Bijstellen kapitaallasten 2023	L	529.010	p
		Verrekening P-kosten Arbeidsmarktregio Zuid-Limburg	L	46.703	ap
		Afroep RNUTVW Jaarrekening 2022 knelpuntenbudget	L	-65.000	ap
		Verrekening P-kosten Arbeidsmarktregio Zuid-Limburg	B	-46.703	ap
		Dekking P-kosten team Beleid	L	-200.000	bj
		Afroep RNUTVW Projecturen	L	-400.000	bm
		Afroep Wet Goed Verhuurderschap 2023	L	-150.198	bo
		2fte medewerker Toezicht stelpost tegen boeken	L	-101.000	br
		Afroep RNUTVW t.b.v. Team WMO	L	-225.000	bt
		Afroep RNUTVW t.b.v. Toegang Zuid	L	-50.000	bt
		Afroep RNUTVW t.b.v. Toegang Noord	L	-50.000	bt
		Dekking inzet GALA	L	-32.118	at
		Dekking koploperssubsidie	L	-50.774	at
		Dekking P-lasten Beschermd Wonen	L	-181.293	at
		Dekking Preventie Met Gezag	L	-44.374	at
		Dekking Projectgelden GIA (Geweld In Afhankelijkheidsrelaties)	L	-75.000	at
		Klantmedewerker Wvggz (Wet Verplichte Geestelijke GezondheidsZorg)	L	-13.318	at
		Dekking P-lasten Toegang	L	-57.000	at
		Gedragwetenschapper Wvggz (Wet Verplichte Geestelijke GezondheidsZorg)	L	-61.344	at
		Dekking inzet GALA	B	32.118	at
		Dekking koploperssubsidie	B	50.774	at
		Dekking Preventie Met Gezag	B	44.374	at
		Administratieve wijziging bureau Voortijdig school verlaten	L	-442.815	bk
		Afroep RNUTVW t.b.v. onvoorzien hybride werken	L	-44.000	b
		Afroep RNUTVW t.b.v. P-kosten Informatiemanagement	L	-55.000	b
		Afroep RNUTVW t.b.v. ICT-projecten	L	-881.000	b
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	6.209.197	az
	0.5 Treasury	Bijstellen kapitaallasten 2023	B	-753.961	p
	0.7 AU en ov. uitkeringen Gemeentefonds	Afroep meircirc.-23 Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	B	369.311	bn
		Afroep meircirc-23 Flankerend beleid energiearmoede	B	461.645	bn
		Afroep sept.circ-23 LHBTI beleid Regenboogsteden	B	20.000	bl
		Afroep Wet Goed Verhuurderschap 2023	B	150.198	bo
		Afroep Beschermd Wonen 2023	B	67.413	bl
		Afroep Beschermd Wonen 2023	B	57.565	ac
		Afroep Beschermd Wonen	B	1.357.754	ah
		Afroep meircirc-23 Taal ontheemden Oekraïne	B	24.002	bn
		Afroep IU Participatie 2023	B	1.748.391	bo
		Afroep sept.circ-23 IU Participatie 2023	B	399.460	bh
		Afroep sept.circ-23 Maatschappelijke opvang	B	44.015	bl

Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
0. KT Middelen en heffingen	0.7 AU en ov. uitkeringen Gemeentefonds	Afroep sept.circ-23 Regionale doelgroepen specifieke aanpak	B	68.329	bi
		Afroep sept.circ-23 Vrouwenopvang	B	5.303	bl
		Afroep meircirc-23 Begeleiding jongeren naar werk	B	233.677	aa
		Afroep meircirc-23 Bodembescherming	B	317.129	ag
		Afroep meircirc-23 Compensatieregeling Voogdij	B	-244.843	ai
		Afroep meircirc-23 Einde lening Inburgeringsplicht	B	9.602	ah
		Afroep meircirc-23 IU 18+/Voogdij	B	1.329.239	ai
		Afroep meircirc-23 Jeugdhulp kinderen AZC (DU)	B	-10.401	ai
		Afroep meircirc-23 Leerlingenvervoer Oekraïne	B	25.682	ah
		Afroep meircirc-23 Maatschappelijke begeleiding	B	90.060	ah
		Afroep meircirc-23 Nationaal Actieplan Dakloosheid	B	833.145	ah
		Afroep meircirc-23 Outreachend werken	B	187.500	ag
		Afroep meircirc-23 Regionale Energie Strategieën	B	454.883	ag
		Afroep sept.circ-22 Asiel (inburgering)	B	211.156	ah
		1e begrotingswijziging 2023 GR WOZL/WSP	B	316.115	c
	0.8 Overige baten en lasten	Tijdelijke inrichting Raadhuisplein: Park Romana	L	95.000	z
		2fte mdw Toezicht stelpost tegen boeken	L	101.000	br
		Bijstellen kapitaallasten 2023	B	-731.164	p
Subtotaal Programma 0				9.904.896	

Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Programma 1. Veiligheid					
1. KT Crisisbeheer	1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	Project Citydeal	L	-140.642	aq
		Project Citydeal	B	140.642	aq
		Overhevelen budget van Veiligheidshuis naar Rampenplan	L	-67.000	bb
1. KT Veiligheid	1.2 Openbare orde en Veiligheid	Correctie honden en kattenopvang van volksgezondheid naar openbare orde en veiligheid	L	-100.000	u
		Lasten begroten 2023 uitbesteed werk	L	-27.800	v
		Hogere baten 2023 Bestuurlijke baten	B	10.500	v
		Hogere baten 2023 Woninguitzettingen	B	17.300	v
		Overhevelen budget van Veiligheidshuis naar Rampenplan	L	67.000	bb
		Dekking Projectgelden GIA (Geweld In Afhankelijkheidsrelaties)	L	75.000	at
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-536.588	az
		Bijstellen kapitaallasten 2023	L	3.145	p
		Subtotaal Programma 1			

Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Programma 2. Verkeer en Vervoer					
2. KT Wegen, straten en pleinen	2.1 Verkeer en vervoer a	Verdeling salaris naar taakvelden	L	-219.244	az
		Bijstellen kapitaallasten	L	145.892	p
2. KT Mobiliteit	2.2 Parkeren	Verdeling salaris naar taakvelden	L	-15.143	az
	2.1 Verkeer en vervoer b	Bijstellen kapitaallasten	L	83.113	p
Subtotaal Programma 2				-5.382	

Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Programma 3. Economie					
3. KT Economie	3.1 Economische ontwikkeling	Onttrekken subsidie volkshuisvestingsfonds t.g.v. Programmabureau Heerlen-Noord	L	-200.000	bf
		Onttrekken subsidie volkshuisvestingsfonds t.g.v. Programmabureau Heerlen-Noord	B	200.000	bf
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-158.014	az
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Verdeling salaris naar taakvelden	L	-36.870	az
		3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Heerlen mijn stad interne verrekening	L	-250.000
	Fonds Economische Structuurversterking: teveel betaalde subsidie aan project Sprincplank		L	69.023	y
	Herverdeling budgetten Economie Beleid		L	24.374	i
	Herverdeling budgetten Economie Beleid		B	-24.374	i
	Afroep RNUTVW t.b.v. bedrijventerrein Coriopolis		L	-300.000	ax
	Verdeling salaris naar taakvelden		L	-86.249	az
Verdeling salaris naar taakvelden	L		-99.417	az	
3. KT Economische promotie	3.4 Economische promotie				
Subtotaal Programma 3				-861.526	

Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren	
Programma 4. Onderwijs						
4. KT Onderwijs	4.1 Openbaar basisonderwijs	Afroep RNUTVW t.b.v. schoolzwemmen	L	-12.713	ax	
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-19.093	az	
	4.2 Onderwijshuisvesting	Administratieve wijziging onderwijshuisvesting	L	-6.326	g	
		Administratieve wijziging onderwijshuisvesting	B	6.326	g	
		Bijstellen kapitaallasten	L	171.602	p	
		OZB budget corrigeren binnen Vastgoed	L	17.283	ae	
		SPUK Ontheemden	L	-40.000	g	
		SPUK Ontheemden	B	40.000	g	
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-97.442	az	
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Afroep meircirc-23 Outreachend werken	B	-187.500	ag	
		Afroep regiogelden onderwijs	L	-144.000	j	
		Administratieve wijziging bureau Voortijdig school verlaten (VSV)	L	-150.594	bk	
		Administratieve wijziging bureau VSV	B	593.409	bk	
		Administratieve wijziging onderwijs	L	-35.507	j	
		Administratieve wijziging onderwijs	B	35.507	j	
		Bijstelling onderwijsachterstandenbeleid	L	-271.687	g	
		Bijstelling onderwijsachterstandenbeleid	B	271.687	g	
		Bijstelling rijks gelden volwasseneducatie	L	-209.933	j	
		Bijstelling rijks gelden volwasseneducatie	B	209.933	j	
		Extra inkomsten Lokale Educatieve Agenda	B	419.777	j	
		Kosten Lokale Educatieve Agenda	L	-419.777	j	
		Regionaal programma VSV	L	-36.247	j	
		Regionaal programma VSV	B	36.247	j	
		Afroep RNUTVW t.b.v. schoolzwemmen	L	-143.625	ax	
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-352.813	az	
Subtotaal Programma 4				-325.487		

Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie					
5. KT Cultureel erfgoed	5.4 Musea b	Administratieve wijziging bij Monumenten	L	50.498	r
		Administratieve wijziging bij Monumenten	B	-50.498	r
		Administratieve wijziging De dans van Lies en Jan van cultuur naar monumenten	L	-47.250	bc
		Administratieve wijziging Monumentenfonds	L	-50.000	bc
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-161.306	az
	5.5 Cultureel erfgoed	Administratieve wijziging Monumentenfonds	L	50.000	bc
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-142.212	az
		Bijstellen kapitaallasten 2023	L	25.387	p
5. KT Cultuur	5.4 Musea a	Bijstellen kapitaallasten 2023	L	362.710	p
	5.3 Cultuurpres/Cultuurprod/cultuurpart.	Administratieve wijziging De dans van Lies en Jan van cultuur naar monumenten	L	47.250	bc
		Afroep reserve corona t.b.v. cultuur	L	-232.000	ab
		SPUK lokale bibliotheekvoorzieningen	L	-440.000	bc
		SPUK lokale bibliotheekvoorzieningen	B	440.000	bc
		SPUK Impuls Jongerencultuur	L	-294.700	au
		SPUK Impuls Jongerencultuur	B	294.700	au
		SPUK Informatiepunten Digitale Overheid	L	-90.351	au
		SPUK Informatiepunten Digitale Overheid	B	90.351	au
		Afroep RNUTVW t.b.v. Cultuur	L	-200.000	h
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-8.559	az
		5. KT Groen	5.7 Openb.groen + (openlucht) recreatie	Subsidie t.b.v. project GALA Leefomgeving	L
Subsidie t.b.v. project GALA Leefomgeving	B			69.900	ak
Verdeling salaris naar taakvelden	L			-231.753	az
Bijstellen kapitaallasten 2023	L			64.889	p
5. KT Sport	5.1 Sportbeleid en activering	Subsidie ZonMw t.b.v. MDT-trajecten De vrijwilliger van de toekomst	L	-50.000	au
		Subsidie ZonMw t.b.v. MDT-trajecten De vrijwilliger van de toekomst	B	50.000	au
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-21.727	az
	5.2 Sportaccommodaties	Indexering 2023 huur exploitatievergoeding Ruimte & Economie	L	-126.878	o
		Indexering 2023 huur exploitatievergoeding Ruimte & Economie	B	126.878	o
		OZB budget corrigeren binnen Vastgoed	L	42.824	ae
		SPUK Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	L	-545.565	au
		SPUK Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	B	545.565	au
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-213.977	az
		Bijstellen kapitaallasten 2023	L	80.663	p
Subtotaal Programma 5				-635.061	

Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Programma 6. Sociaal Domein					
6. KT Arbeidsmarktbeleid	6.4 Begeleide participatie	Afroep sept.circ-23 IU Participatie 2023	L	-399.460	bh
		Afroep IU Participatie 2023	L	-1.748.391	bo
		1e begrotingswijziging 2023 GR WOZL/WSP	L	-81.218	c
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-11.193	az
	6.5 Arbeidsparticipatie	Afroep RNUTVW t.b.v. Arbeidsmarktbeleid (WvH)	L	-430.000	w
		Afroep RNUTVW t.b.v. DU Breed offensief	L	-81.400	w
		Afroep RNUTVW t.b.v. Dichter dan je denkt 1	L	-478.303	w
		Afroep RNUTVW t.b.v. Dichter dan je denkt 2	L	-239.170	w
		Afroep RNUTVW t.b.v. Crisisdienstverlening	L	-925.127	w
		Afroep meircirc-23 Begeleiding jongeren naar werk	L	-233.677	aa
		Afroep sept.circ-23 Regionale doelgroepen specifieke aanpak	L	-68.329	bi
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-417.420	az
6. KT Buurtgerichtwerken	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie b	Begroten Urbact vrijval balanspost	L	-38.616	ar
		Begroten Urbact vrijval balanspost	B	38.616	ar
6. KT Inkomensondersteuning	6.3 Inkomensregelingen	Budgetneutraal aanpassen begroting volgens definitief Bijstandsbudget (BUIG)	L	-532.612	bp
		Budgetneutraal aanpassen begroting volgens definitief Bijstandsbudget (BUIG)	B	532.612	bp
		Afroep meircirc.-23 Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	L	-369.311	bn
		Afroep meircirc-23 Flankerend beleid energiearmoede	L	-461.645	bn
		Budgetneutraal aanpassen begroting volgens nader voorlopig Bijstandsbudget (BUIG)	L	-10.666.762	al
		Budgetneutraal aanpassen begroting volgens nader voorlopig Bijstandsbudget (BUIG)	B	10.666.762	al
		Wijziging kwijscheldingsverordening 2023	L	-225.000	ba
		Afroep RNUTVW decembercirculaire 2022 - Voorschot Energietoeslag	L	-4.110.000	bq
		Overschot Bijstandsbudget (BUIG) overhevelen naar 2024 middels reeds genomen besluiten	L	2.499.810	al
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-589.260	az
6. KT Integraal ouderenbeleid	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie c	Storting in reserve reeds genomen besluiten t.b.v. Ouderenbeleid	L	286.000	am
		VWS SPUK GALA 2023 Valpreventie	L	-360.000	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Valpreventie	B	360.000	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Gezondheid n. proj.	L	250.000	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Gezondheid n. proj.	B	-250.000	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Welzijn op Recept	L	-38.447	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Welzijn op Recept	B	38.447	ad
		Kansrijke start Parkstad 2023 projectleider	L	58.252	q
		Kansrijke start Parkstad 2023 werkbudget	L	-72.717	q
		Kansrijke start Parkstad 2023 werkbudget	L	-19.161	q
6. KT Jeugdzorg	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Kansrijke start Parkstad 2023 werkbudget	B	14.465	q
		VWS SPUK GALA 2023 Kansrijke Start	L	-104.854	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Kansrijke Start	B	104.854	ad
		Afroep meircirc-23 IU Voogdij en Jeugdhulp kinderen AZC	L	-1.073.995	ai
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-152.747	az
	6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Centering Zwangerschappen en geboortezorg naar Kansrijke start Parkstad	L	169.266	q
		Centering Zwangerschappen en geboortezorg naar Kansrijke start Parkstad	B	-169.266	q
		VWS SPUK GALA 2023 Mentale Gezondheid	L	-48.932	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Mentale Gezondheid	B	48.932	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Opgroeien in kansrijke omgeving	L	-17.476	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Opgroeien in kansrijke omgeving	B	17.476	ad
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-403.593	az
6. KT Sociale basisvoorzieningen	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie a	Afroep sept.circ-23 LHBTI beleid Regenboogsteden	L	-20.000	bl
		Afroep meircirc-23 Taal ontheemden Oekraïne	L	-24.002	bn
		Subsidie bekostigingsregeling Oekraïne	L	-2.000.000	bs
		Subsidie bekostigingsregeling Oekraïne	B	2.000.000	bs
		Subsidie bekostigingsregeling Oekraïne t.b.v. Leefgeld	L	-500.000	m
		Subsidie bekostigingsregeling Oekraïne t.b.v. Leefgeld	B	500.000	m
		Storting in reserve reeds genomen besluiten t.b.v. Bed, bad en brood	L	81.356	am
		Storting in reserve reeds genomen besluiten t.b.v. Faciliteitenregeling	L	136.541	am
		Storting in reserve reeds genomen besluiten t.b.v. Oekraïne	L	500.000	al
		Afroep RNUTVW t.b.v. gemeenschapshuizen	L	-20.000	ax
		Toetreding Kerktrade subsidie CIZOP (Centrum voor Informele Zorg Ondersteuning Parkstad)	L	-135.500	ao
		Toetreding Kerktrade subsidie CIZOP	B	135.500	ao
		VWS SPUK GALA 2023 Eén tegen eenzaamheid	L	-69.903	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Eén tegen eenzaamheid	B	69.903	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Versterken sociale basis	L	-255.145	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Versterken sociale basis	B	255.145	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Mantelzorg	L	-69.903	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Mantelzorg	B	69.903	ad
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-208.710	az
		Bijstellen kapitaallasten 2023	L	8.282	p

Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
6. KT Sociale basisvoorzieningen	6.2 Wijkteams	Gedragswetenschapper Wvvgz (Wet Verplichte Geestelijke GezondheidsZorg)	L	61.344	at
		Klantmedewerker Wvvgz (Wet Verplichte Geestelijke GezondheidsZorg)	L	13.318	at
		VWS SPUK GALA 2023 Terugdringen gezondheidsachterstanden	L	-139.806	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Terugdringen gezondheidsachterstanden	B	139.806	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Aanpak overgewicht-obesitas	L	-122.330	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Aanpak overgewicht-obesitas	B	122.330	ad
		VWS SPUK GALA 2023 versterken kennis adviesfunctie GGD	L	-17.476	ad
		VWS SPUK GALA 2023 versterken kennis adviesfunctie GGD	B	17.476	ad
		VWS SPUK GALA 2023 coördinatiekosten regionale aanpak en preventie	L	-62.214	ad
		VWS SPUK GALA 2023 coördinatiekosten regionale aanpak en preventie	B	62.214	ad
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-61.230	az
		VWS SPUK GALA 2023 Woningaanpassingen	L	-250.000	ad
		VWS SPUK GALA 2023 Woningaanpassingen	B	250.000	ad
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-287.058	az
6. KT Volwassenenzorg	6.6 Maatwerk-voorzieningen (WMO)	Dekking p-kosten team beleid	L	200.000	bj
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-233.070	az
	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ 6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Storting in reserve reeds genomen besluiten t.b.v. Beschermd Wonen	L	1.314.000	ay
		Aframen eigen bijdrage Beschermd Wonen 2023 e.v.	L	450.000	bj
		Aframen eigen bijdrage Beschermd Wonen 2023 e.v.	B	-450.000	bj
		Afroep Beschermd Wonen 2023	L	-67.413	bl
		Afroep Beschermd Wonen 2023	L	-57.565	ac
		Afroep sept.circ-23 Maatschappelijke opvang	L	-44.015	bl
		Afroep sept.circ-23 Vrouwenopvang	L	-5.303	bl
		Dekking P-lasten Toegang	L	57.000	at
		Dekking P-lasten Beschermd Wonen	L	181.293	at
		Hogere eigen bijdrage Maatschappelijke opvang thuislozen	L	-40.000	bj
		Hogere eigen bijdrage Maatschappelijke opvang thuislozen	B	40.000	bj
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-126.411	az
	Subtotaal Programma 6			-8.334.232	

Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Programma 7. Volksgezondheid en milieu					
7. KT Duurzaamheid, afval, riool en milieubeheer	7.2 Riolering	Verdeling salaris naar taakvelden	L	-86.908	az
	7.3 Afval	Aanpassing verordening afvalstoffenheffing 2023	B	-270.000	ba
		Afroep meircirc-23 Bodembescherming	L	-317.129	ag
	7.4 Milieubeheer	Afroep meircirc-23 Regionale Energie Strategieën	L	-454.883	ag
		Bijstelling baten subsidie Aanpak energiearmoede	B	3.256.957	d
		Bijstelling uitgaven subsidie Aanpak energiearmoede	L	-3.256.957	d
		Onttrekking subsidie Gedenkbomen t.b.v. Pauzepark Broekland	L	-1.415	af
		Onttrekking subsidie Gedenkbomen t.b.v. Pauzepark Broekland	B	1.415	af
		Onttrekking subsidie Gedenkbomen t.b.v. Gedenkbomenbos MSP	L	-60	af
		Onttrekking subsidie Gedenkbomen t.b.v. Gedenkbomenbos MSP	B	60	af
		Onttrekking subsidie Gedenkbomen t.b.v. Speelbos Spelewei	L	-7.062	af
		Onttrekking subsidie Gedenkbomen t.b.v. Speelbos Spelewei	B	7.062	af
		Afroep RNUTVW t.b.v. Programma Duurzaamheid	L	-673.000	aw
		Onttrekking SPUK bodem 2023	L	-100.000	be
		Onttrekking SPUK bodem 2023	B	100.000	be
		Onttrekking t.g.v. project PowerUp 2023	L	-50.000	e
		Onttrekking t.g.v. project PowerUp 2023	B	50.000	e
		Onttrekking t.g.v. Project WellBased 2023	L	-150.000	e
		Onttrekking t.g.v. Project WellBased 2023	B	150.000	e
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-268.623	az
		Bijstellen kapitaallasten 2023	L	1.413	p
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Verdeling salaris naar taakvelden	L	-35.553	az
		Bijstellen kapitaallasten 2023	L	8.022	p
	7.1 Volksgezondheid	Correctie honden en kattenopvang van volksgezondheid naar openbare orde en veiligheid	L	100.000	u
Subtotaal Programma 7				-1.996.662	

Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette ren
Programma 8. VHROSV					
8. KT Centrum	8.1 Ruimtelijke ordening b	1 ^e oproep Groene Gevels t.b.v. uitvoeringsregeling Gevefonds	L	40.000	f
		1 ^e oproep voorschot t.b.v. uitvoeringsregeling Gevefonds	L	79.800	f
		1 ^e oproep voorschot IBA t.b.v. uitvoeringsregeling Gevefonds	B	-79.800	f
		1 ^e verantwoording EU t.b.v. uitvoeringsregeling Gevefonds	B	-40.000	f
		2 ^e oproep voorschot uitvoeringsregeling Gevefonds	L	79.800	f
		Activiteiten centrum promotie	L	-75.000	f
		Advies bouwplan Schinkel-Noord	L	-15.000	f
		Beschikking 2023 gevel Geleenstraat 59	L	-9.000	f
		Beschikking 2023 gevel Saroleastraat 26	L	-45.000	f
		Afroep RNUTVW t.b.v. programmabudget Centrum	L	-25.000	f
		Tijdelijke inrichting Raadhuisplein: Park Romana	L	-145.000	z
		Correctie afroep reserve Maankwartier inzake gevelrenovaties	L	102.000	f
		Exploitatiebijdrage ontwikkelaar termijn 1 project Clara Staete	B	6.112	f
		Exploitatiebijdrage ontwikkelaar Schinkelkwadrant-Noord	B	15.000	f
		Heerlen mijn stad interne verrekening	L	250.000	x
		Impulsaanpak Winkelgebieden Herinrichting Promenade II	B	43.401	f
		Kosten initiatieven Beleving Romeins Kwartier 2023	L	-96.000	f
		Levering en installatie LED-scherm Bongerd-Promenade	L	-100.000	f
		Onderhoud groen 2023	L	-20.000	f
		Onderwijs naar binnenstad correctie taakstelling	L	320.000	x
		Onderwijs naar binnenstad correctie taakstelling	B	-320.000	x
		Plankosten termijn 1 o.b.v. intentie project Clara Staete	L	-6.112	f
		Regiodeal subsidie t.b.v. Schinkelkwadrant Noord	B	50.000	f
		Regiodeal subsidie t.b.v. Herinrichting Promenade II	B	81.599	f
		Restant programma 2023: Samen maken we de stad	L	-38.000	f
		Sloopkosten kopgebouwen B & C	L	-125.000	f
		Subsidie IBA Parkstad t.b.v. gevel Geleenstraat 59	B	9.000	f
		Subsidie IBA Parkstad t.b.v. gevel Saroleastraat 26	B	45.000	f
		Subsidie IBA Parkstad t.b.v. gevel Saroleastraat 33	B	45.000	f
		Subsidie verduurzaming ontwikkelaar Schinkelkwadrant Noord	L	-50.000	f
		Subsidie IBA Parkstad t.b.v. Belevingsconcept Romeins Kwartier	B	62.000	f
		Subsidie provincie t.b.v. Herinrichting van Grunsvenplein	B	54.000	f
		Verantwoording gevel Saroleastraat 33	L	-45.000	f
		Bijstellen kapitaallasten 2023	L	-220.387	p
8. KT Ruimtelijke ordening	8.1 Ruimtelijke ordening a	Afroep RNUTVW t.b.v. Tuindorp	L	-162.000	k
		Correctie ivm dubbele storting in 2022	L	-360.000	n
		Afroep RNUTVW t.b.v. omgevingswet	L	-550.000	ax
		Afroep RNUTVW Heerlen-Noord t.b.v. Groeninitiatieven	L	-90.000	av
		Afroep RNUTVW Heerlen-Noord t.b.v. Regiomiddelen	L	-387.000	av
		Afroep RNUTVW Heerlen-Noord t.b.v. Slakhorst	L	-368.000	av
		Afroep RNUTVW Heerlen-Noord t.b.v. Versnelde woningbouw	L	-82.000	av
		Afroep RNUTVW Heerlen-Noord t.b.v. Woningbouw Saffierflat	L	-274.000	av
		Storting 2023 in reserve Volkshuisvestingsfonds	L	360.000	bf
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-104.026	az
		Bijstellen kapitaallasten 2023	L	-10.157	p
		Verdeling salaris naar taakvelden	L	-37.528	az
	8.2 Grondexpl. (niet bedrijventerreinen)				
	8.3 Wonen en bouwen	Verdeling salaris naar taakvelden	L	-374.624	az
8. KT Wonen	8.1 Ruimtelijke ordening d	Bijstellen kapitaallasten 2023	L	19.981	p
Subtotaal Programma 8				-2.590.941	
Totaal Programma's				-5.402.838	

Mutaties in taakveld reserves

Kernthema	Taakveld	Omschrijving	Lasten/ Baten	Saldo 2023	Aflette- ren
Diverse programma's					
KT Bestemming	0.10 Mutaties reserves	Storting in reserve reeds genomen besluiten t.b.v. Beschermd Wonen	L	-1.314.000	ay
		2de oproep voorschot Maankwartier	B	-79.800	f
		Afroep reserve t.b.v. advies sloop Kempkensweg	B	15.000	an
		Afroep Beschermd Wonen	L	-1.357.754	ah
		Afroep meircirc-23 Einde lening Inburgeringsplicht	L	-9.602	ah
		Afroep meircirc-23 Leerlingenvervoer Oekraïne	L	-25.682	ah
		Afroep meircirc-23 Maatschappelijke begeleiding	L	-90.060	ah
		Afroep meircirc-23 Nationaal Actieplan Dakloosheid	L	-833.145	ah
		Afroep RNUTVW t.b.v. knelpuntenbudget	B	65.000	ap
		Afroep sept.circ-22 Asiel (inburgering)	L	-211.156	ah
		Afroep regiogelden onderwijs	B	144.000	j
		Afroep RNUTVW t.b.v. knelpuntenbudget	B	40.000	aj
		Afroep RNUTVW t.b.v. Wet Open Overheid	B	60.000	bd
		Afroep RNUTVW Projecturen	B	400.000	bm
		Afroep RNUTVW t.b.v. Tuindorp	B	162.000	k
		Budget t.b.v. nieuwe website/app communicatie	B	75.000	as
		Fonds Economische Structuurversterking: teveel betaalde subsidie aan project Sprincplank	L	-69.023	y
		Afroep reserve t.b.v. Samen maken we de stad	B	38.000	f
		Afroep reserve corona t.b.v. cultuur	B	232.000	ab
		Wijziging kwijtscheldingsverordening 2023	B	225.000	ba
		Afroep reserve t.b.v. ambitie Samen Maken We Het Centrum	B	175.000	f
		Afroep RNUTVW t.b.v. programmabudget Centrum	B	25.000	f
		Tijdelijke inrichting Raadhuisplein: Park Romana	B	50.000	z
		Correctie afroep reserve Maankwartier inzake gevelrenovaties	B	-102.000	f
		Correctie i.v.m. dubbele storting in 2022	B	360.000	n
		Gebiedsontwikkeling Kloosterstraat	B	177.287	l
		Storting in reserve reeds genomen besluiten t.b.v. Bed, bad en brood	L	-81.356	am
		Storting in reserve reeds genomen besluiten t.b.v. Faciliteitenregeling	L	-136.541	am
		Storting in reserve reeds genomen besluiten t.b.v. Ouderenbeleid	L	-286.000	am
		Afroep RNUTVW t.b.v. Programma Duurzaamheid	B	673.000	aw
		Storting in reserve reeds genomen besluiten t.b.v. Oekraïne	L	-500.000	al
		Afroep RNUTVW reservering Energietoeslag	B	4.110.000	bq
		Storting in reserve reeds genomen besluiten overschot BUIG	L	-2.499.810	al
		Afroep RNUTVW t.b.v. de Arbeidsmarktregio Zuid-Limburg	B	1.724.000	w
		Afroep RNUTVW t.b.v. Cultuur	B	200.000	h
		Afroep RNUTVW t.b.v. Arbeidsmarktbeleid (WvH)	B	430.000	w
		Afroep RNUTVW t.b.v. bedrijventerrein Coriopolis	B	300.000	ax
		Afroep RNUTVW t.b.v. gemeenschapshuizen	B	20.000	ax
		Afroep RNUTVW t.b.v. omgevingswet	B	550.000	ax
		Afroep RNUTVW t.b.v. schoolzwemmen	B	156.338	ax
		Afroep RNUTVW Heerlen-Noord t.b.v. Groeninitiatieven	B	90.000	av
		Afroep RNUTVW Heerlen-Noord t.b.v. Regiomiddelen	B	387.000	av
		Afroep RNUTVW Heerlen-Noord t.b.v. Slakhorst	B	368.000	av
		Afroep RNUTVW Heerlen-Noord t.b.v. Versnelde woningbouw	B	82.000	av
		Afroep RNUTVW Heerlen-Noord t.b.v. Woningbouw Saffierflat	B	274.000	av
		Afroep reserve t.b.v. sloop Bruinkoolweg/Navolaan	B	10.335	an
		Afroep RNUTVW t.b.v. Stadionbaan: Glamping aanleggen	B	460.705	an
		Storting 2023 reserve Volkshuisvestingsfonds	L	-360.000	bf
		Correctie reserve a.g.v. herziening grondexploitatie Emmaterrein	L	-451.653	bg
		Correctie reserve a.g.v. herziening grondexploitatie Emmaterrein	B	451.653	bg
		RNUTVW Jaarrekening 2022 Wet Open Overheid	L	-60.000	bd
		Aanpassing verordening afvalstoffenheffing 2023	B	270.000	ba
		Afroep RNUTVW t.b.v. Team WMO	B	225.000	bt
		Afroep RNUTVW t.b.v. Toegang Zuid	B	50.000	bt
		Afroep RNUTVW t.b.v. Toegang Noord	B	50.000	bt
		1e BW 2023 GR WOZL/WSP BWV-23002304	L	-234.897	c
		Afroep RNUTVW t.b.v. onvoorzien hybride werken	B	44.000	b
		Afroep RNUTVW t.b.v. P-kosten Informatiemanagement	B	55.000	b
		Afroep RNUTVW t.b.v. ICT-projecten	B	881.000	b
Totaal alle reservemutaties				5.402.838	

